БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 21 (11.467). | 26 январь, сешанба, 1960 йил. | Баҳоси 20 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. В. ЯХОНТОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ДЕГАН ФАХРИЙ УНВОН БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан, кўп йиллик илмий тадқиқот ва педагогик фаолияти учун Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг кафедра мудири профессор Владимир Владимирович **Яхонтовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» деган фахрий унвон берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари И. БАБКОВ.

1960 йил 25 январь. Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан фарғона Халқ хўжалиги кенгашининг бўлим бошлиғи Израиль Маркович **Дорман** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Зиммага олган мажбуриятни сўзсиз бажарамиз!

АҲДИМИЗГА ЯРАША ИШ БОШЛАЙЛИК!

3 МИЛЛИОН 170 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

Республикамизда область партия конференциялари бошланмоқда.

Бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари, район ва шаҳар партия конференциялари ғоят баланд сиёсий савияда, партиямиз XXI съезди белгилаб берган улуғвор етти йиллик планнинг улкан топшириқларини муддатидан олдин бажариш, коммунизм қурилишини тезлатиш учун курашни бутун соҳа бўйлаб кучайтириш белгиси остида ўтди. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларда сўзга чиққан нотиқлар ўзларининг конкерт ишлари ҳақидагина гапириб қолмай, район, область ҳаётига доир истиқболли масалалар тўғрисида ҳам фикр юритдилар.

Етти йиллик планнинг биринчи йили топшириқлари Иттифоқимиз бўйича муваффақиятли адо этилди. Бу олижаноб ишга бизнинг республикамиз ҳам муносиб ҳисса қўшди. 1959 хўжалик йили ҳамма соҳада катта ютуқлар билан якунланди: саноат ишлаб чиқариш ҳажми 9 процент ортди, меҳнат унумдорлиги 106 процент ошди. Республика қишлоқ хўжалигида қўлга киритилган ғалабалар айниқса қувончлидир: пахтакорларимиз она-Ватанга 3 миллион 160 минг тонна пахта етказиб бердилар, қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан белгиланган планлар ҳам барча турлар бўйича ошириб бажарилди.

Бу муваффақиятларга республика партия ташкилотларининг КПСС XXI съезди қарорлари ва партиямиз Марказий Комитети Пленумларининг қарорларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан олиб борган катта ташкилий ва сиёсий ишлари натижасида, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ҳамда интеллигенциямизнинг сиёсий ва ижодий ташаббуси беқиёс ошганлиги туфайли эришилди.

Саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳасидагина эмас, хўжалик ва маданий қурилиш соҳаларида, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий фаровонлигини яхшилаш соҳасида ҳам жиддий ўзгаришлар юз берди. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларида, колхоз ҳамда совхозларда ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилишга, миллионлаб меҳнаткашларни ҳар қандай қийинчиликни енгишга, янгидан-янги меҳнат зафарларига сафарбар эта олишга қобилиятли ажойиб кадрлар етишиб чиқди. Коммунизм қурилишини тезлатиш вазифаларининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан оммага большевикча етакчилик қилоладиган ташкилотчи раҳбар ходимларнинг фаолиятига боғлиқдир.

Эришган ютуқларимиз шак-шубҳасиз. Аммо муваффақиятлар билан ҳаволаниб кетишга ва кўпгина партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг фаолиятида 1959 йилда йўл қўйилган жиддий нуқсонлар ва камчиликлардан кўз юмушга ҳақимиз йўқ. Область партия конференцияларида ўтган йилги ишларимизнинг натижаларини чуқур таҳлил қилиш, бу натижаларга танқидий кўз билан баҳо бериш ҳамда саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишни тубдан яхшилаш йўлларини белгилаш керак.

Ўтган йили республикада 10 та район, 119 та колхоз, 13 та совхоз ва 2696 та бригада пахта тайёрлаш планини бажармади. Бундан ташқари 62 район, 394 колхоз ва 71 совхоз республика ўрта ҳисобда олган ҳосилга қараганда кам пахта ҳосили олди.

Бу камчиликларга асосий сабаб— баъзи область ва районларда раҳбарликнинг паст савияда эканлиги, қолоқ колхоз ва совхозларда ташкилий ишлар бўш қўйилганлиги, область ва район партия ташкилотлари қолоқ участкаларни кишиларни уюштира биладиган, мавжуд ҳамма резервларни ишга сололадиган ташкилотчи кадрлар билан мустаҳкамлаш ҳақида етарли ғамхўрлик қилмаётганликларидадир.

Фарғона, Андижон, Бухоро, Самарқанд, Тошкент шаҳар партия конференцияларида эшитилган ҳисобот докладларда ва музокарага чиққан делегатларнинг нутқларида жиддий камчиликлар очиб ташланди, уни тузатиш йўллари кўрсатиб ўтилди. Партиямизнинг XXI съезди, КПСС Марказий Комитети июнь ва декабрь Пленумларининг қарорларида чизиб берилган улкан вазифаларнинг тўла ва ошириб бажарилиши маҳаллий партия ташкилотларидан бирорта қолоқ корхона, колхоз ва совхоз бўлмаслигига эришишни, қолоқ хўжаликларнинг экономикасини чуқур ўрганиб, уни бутун чоралар билан тез кўтаришни талаб қилади.

Совет Ўзбекистони Иттифоқимизнинг фақат асосий пахта кони бўлибгина қолмай, шу билан бирга йирик чорвадор, боғдор, пиллачи, сабзавотчи, деҳқончиликнинг барча турига эга бўлган ва Совет Шарқининг азамат индустриал республикаси ҳамдир. Коммунистик қурилиш манфаати ҳамма соҳани бир меёрда тез ривожлантиришни талаб қилади. Бинобарин, партия ташкилотлари халқ хўжалигининг барча соҳа ва тармоғига бир текис раҳбарлик қилишлари, «иккинчи даражали» тармоқ бўлишига йўл қўймасликлари зарур.

Улуғ ленинчи партиямизнинг бутун фикри-зикри халқ бахт-саодати йўлида зўр ғайрат билан ишлашга бағишланган. Партиямизнинг меҳрибонлигини ҳар бир соҳада, ҳар минутда кўриб, сезиб турибмиз. Саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини борган сайин кўпайтириш, таннархини камайтириш, мавжуд ҳамма резервларни тўла ишга солиш билан бирга, янги резервлар қидириб топиш юзасидан партиямиз қўяётган янги-янги талабларнинг ҳаммаси совет кишиларининг турмуш даражасини янада фаровон қилишга қаратилгандир.

Партиямиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми социалистик қишлоқ хўжалиги олдига ғоят улуғвор вазифалар қўйди. Қадрдон, жонажон партиямизнинг мақсади ва истагини яхши билган қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Пленум белгилаб берган вазифаларни бажонидил бажариш йўлида иш бошлаб юбордилар. Республикамиз **бу йил Ватанга 3 миллион 170 минг тонна пахта етказиб бериш, гўшт етиштиришни 1959 йилдагига нисбатан 2.5 баравар, сут етиштиришни 400 минг тоннага, тухум етиштиришни 82 миллион донага етказиш** ва шу каби бир қатор мажбуриятлар олди. Область партия конференцияларида асосий эътибор шу вазифаларни ҳал этишга, қабул қилинган мажбуриятларни бажаришга меҳнаткашларни актив сафарбар этишга қаратилиши лозим.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев уқтириб ўтганидек, — **муваффақиятларимиз катта. Лекин, мағрурланмаслик, хотиржам бўлмаслик керак... Партия ташкилотлари камчиликлар билан жуда шафқатсиз кураш олиб боришга, ҳали ҳам бизда содир бўлаётган камчиликларни тезроқ йўқотиш ва бу камчиликларга йўл қўймаслик учун оммани шу камчиликлар ва бузилишлар билан курашишга тортишлари керак.**

Область партия конференциялари ғоят қувончли, ажойиб воқеалар юз бераётган, коммунизм қуриш учун кураш авж олдирилган, севикли Ватанимиз эришган жаҳоншумул ғалабалар бутун дунёни мафтун этаётган, совет халқининг ғайрат-ташаббуси гуллаган, ўз жонажон партиясига бўлган эътиқод ва муҳаббати ҳар қачонгидан ҳам кучайган вазиятда ўтмоқда.

Область партия ташкилотлари олдида турган вазифалар ғоят катта, масъулиятли, аммо реал вазифалардир. Область партия ташкилотлари партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар савиясини КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори асосида юксакликка кўтара олар эканлар, етти йилликнинг иккинчи йили вазифаларини ҳам шараф билан бажаришларига шак-шубҳа йўқ.

Область партия конференцияларининг ғоявий-сиёсий жиҳатдан баланд даражада, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, камчиликларни партиявий тарзда принципиал, ленинчасига очиб ташлаш ва уларни тезроқ бартараф қилиш белгиси остида ўтишига эришайлик!

СУРАТДА: Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз механиги Йўлдош Охунов ва универсалчи Марат Ким квадрат-уялаб чигит экадиган сеялкани ремонт қилмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

ПАХТАКОР, ЧОРВАДОР, МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР! ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ИККИНЧИ ЙИЛИДА: КАМИДА 3 МИЛЛИОН 170 МИНГ ТОННА ПАХТА ЕТИШТИРАМИЗ; ГЎШТ ЕТИШТИРИШНИ ИККИ БАРАВАР ОШИРАМИЗ; ДАВЛАТГА СУТ СОТИШНИ ЎТГАН ЙИЛГА НИСБАТАН БИР ЯРИМ БАРАВАР КЎПАЙТИРАМИЗ; 1 МИЛЛИОН 570 МИНГ ТОННА САБЗАВОТ, ПОЛИЗ МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРАМИЗ!

ПОПЛИКЛАР ТАШАББУСИ

Поп район партия ва совет ташкилотлари далачилик бригадаларини йириклаштириш, комплекс механизациялашган бригадаларни кўпайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ўтган йилдаги 146 бригада 101 тага келтирилди. Шундан 76 таси комплекс механизациялашган бригададир.

РТС ҳузурида икки ойлик механизаторлар тайёрлаш курси очилди. Курсда бригада бошлиқларидан 61 киши, Турсуной Охунова изидан бориб, механик-ҳайдовчи бўлиш истагини билдирган хотин-қизлардан 14 киши ўқимоқда.

Р. Раҳмонов.

ФАРҒОНА ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ АҲДИ

23 январда Фарғона область партия, совет, комсомол ташкилотлари раҳбарлари, қишлоқ хўжалик илғорлари, чорвачилик соҳасида иш олиб бораётган барча ходимларнинг актив йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари «КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорлари асосида Фарғона областининг колхоз ва совхозларида чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида» масала муҳокама қилдилар. Қўйилган масала юзасидан область партия комитетининг секретари ўртоқ Ф. Шамсуддинов сўзлади. Етти йилликнинг биринчи йилида область меҳнаткашлари чорвачиликни юксалтириш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда анча ютуқларга эришганлар. Чунончи, давлатга 24 минг 799 тонна сут, 9 минг 18 тонна гўшт, 5 миллион 50 минг дона тухум, 716,2 тонна жун сотилди. Ўтган йили 1958 йилдагига нисбатан қора моллар сони 12, сигирлар сони 15, чўчқалар сони 26 процент кўпайди. Областдаги кўпгина колхоз ва совхозлар чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда бир йил ичида 2—3 йиллик даражага эришдилар.

Ўртоқ Мирзаев раислик қилаётган Қўқон шаҳридаги Муқимий номли колхоз бундан бир неча йил илгари чорвачилик соҳасида қолоқ ҳисобланарди. Ҳозир эса бу колхоз илғорларга етиб олди. Колхоз йиллик сут топшириш планини 128,4 процентга етказиб, ҳар бир сигирдан олинган сут миқдорини 2308 килограммга оширди. Бу ерда ҳар юз гектар ер ҳисобига 144 центнердан сут тўғри келди. Колхоз бу муваффақиятларга чорвачиликнинг бошқа соҳаларини ҳам бир меёрда ривожлантириш, чорва моллар учун озуқа базасини мустаҳкамлаш асосида эришди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Бозорбой Отақулов раҳбарлик қилаётган Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхози ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини ўртача 2500 килограммга етказди. Қува районидаги «Коммунизм» колхози жун етиштиришда алоҳида намуна кўрсатди. Бу колхозда жун етиштириш йиллик плани ошириб бажарилди ва ҳар бир қўйдан ўрта ҳисобда 2,7 килограммдан жун қирқиб олинди. Марғилондаги Фрунзе номли колхоз пландаги 226 ўрнига 311 тонна гўшт етиштириб, ҳар юз гектар ер ҳисобига 34 тоннадан гўшт топширилди. Охунбобоев районидаги Охунбобоев номли колхознинг чўчқабоқарлари Зубов ва Яроцкая ўртоқлар бир бош асосий она чўчқадан 26 тадан бола олдилар ҳамда 17,7 тонна гўшт етиштириб бердилар. Шу районнинг Ёзёвон қишлоқ советидаги Ленин номли колхоз чўпони ўртоқ Юсуп Жанатаев ҳар юз бош совлиқдан 106 тадан қўзи олишга муваффақ бўлди.

Докладчи ва музокарага чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларидан руҳланиб, етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан ўз зиммаларига улкан вазифалар олаётганликларини айтдилар. Актив йиғилишида сўзга чиққан кўпгина ўртоқлар чорвачилик усталарининг тажрибаларини, фан муваффақиятларини умумлаштириб, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш, гўшт, сут, тухум ва жун етиштиришни янада кўпайтириш, 1960 йилда икки йиллик планни бажариш мумкинлиги тўғрисида ижобий рақамларни келтирдилар.

— КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларидан илҳомланган Фарғона район чорвадорлари, — дейди район партия комитетининг секретари ўртоқ Абдуллаев. — ўз устларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Биргина «Ёш ленинчи» колхозининг чўчқабоқари ўртоқ Усаченко 40 та она чўчқадан йил давомида 1000 та бола олиб, уни бўрдоқи қилмоқчи.

Охунбобоев районидаги Охунбобоев номли колхознинг чўчқабоқари Яроцкая ўзининг чўчқачиликдаги ва чўчқачилик фермасида паррандачиликни ташкил қилишдаги бой тажрибаларини айтиб берди. Киров районидаги «Искра» колхозининг сут соғувчиси ўртоқ Аҳмедова 22 бош сигирдан 50 тонна сут соғиб бериш мажбуриятини олди.

— Совхозимиз областдаги йирик хўжаликлардан бири, — дейди Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхоздан сўзга чиққан ўртоқ Ҳакимов. — Биз чорва маҳсулотларини барча турлари бўйича 3—4 баравар кўпайтирамиз. 1960 йилда гўштни 396 тонна, жунни 30 центнер оширамиз. Чорвачилик юзасидан олинган мажбуриятларни тўла-тўкис бажаришда совхоз комсомоллари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Габриельянц, область партия комитетининг секретари Қамбаров ўртоқлар КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий аҳамияти тўғрисида гапириб, область меҳнаткашлари, биринчи галда, чорвадорлар олдида турган муҳим вазифаларни айтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари социалистик мажбурият қабул қилдилар. Мажбуриятда 1960 йили 19 минг 300 тонна гўшт, 44 минг тонна сут, 600 тонна жун, 7 миллион дона тухум ва бошқа чорва маҳсулотлари етиштириш кўрсатилган. Шу жумладан давлатга 15.000 тонна гўшт, 27.000 тонна сут, 6.000 центнер жун, 5 миллион 200 минг дона тухум етказиб берилади.

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ ЖАНОБ ЖАВОҲАРЛАЛ НЕРУ ҲАЗРАТИ ОЛИЙЛАРИГА

ДЕҲЛИ

Совет Социалистик Республикалари ҳукумати, бутун совет халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Сизга, ҳурматли Неру жаноблари ва Сиз орқали эрксевар ҳамда талантли ҳинд халқига Миллий байрам — Ҳиндистон Республикаси эълон қилинганлигининг 10 йиллиги муносабати билан самимий табриклар ва энг яхши тилаклар билдиришга рухсат этгайсиз.

26 январь куни ҳинд халқи ҳаётида, унинг мустақил ҳинд давлатини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун олиб борган курашида муҳим тарихий сана ҳисобланади. Ўтган ўн йил ичида Ҳиндистон сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаёт соҳасида анча муваффақиятларга эришди ва мустамлакачилик кишанларини улоқтириб ташлаган халқ нималар қилишга қодир эканлигини кўрсатди. Бу муваффақиятлар совет кишиларини қувонтиради. Совет кишилари ҳинд халқига чуқур ҳурмат ва хайрихоҳлик ҳис ва туйғуларини билдириб келмоқда.

Совет кишилари тинч-тотув яшаш принципларининг тантана қилиши учун, давлатлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун курашга Ҳиндистон қўшаётган ҳиссага юксак баҳо бермоқдалар.

Ўтган ўн йил совет-ҳинд дўстлигини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш даври бўлганлигини биз хурсандчилик билан қайд қиламиз. Совет-ҳинд дўстлиги халқаро вазиятни яхшилаш ва «совуқ уруш»ни тугатиш ишида муҳим фактор ҳисобланади.

Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги бузилмас дўстлик ва мустаҳкам ҳамкорлик ҳар иккала халқларнинг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлида, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамлана боради деб қатъий ишонч билдираман.

Н. ХРУШЧЕВ

СССР Министрлар Совети Раиси

Москва, Кремль
1960 йил, 25 январь.

АФРИКА ХАЛҚЛАРИ ИККИНЧИ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ РАИСИГА

ТУНИС ШАҲРИ

Африка қитъаси халқларининг Иккинчи конференцияси қатнашчиларига менинг самимий саломимни топширишни сўрайман.

Аккра шаҳрида очилган 1-конференциядан буён бир йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Аммо, шу қисқа вақт ичида ҳам дунё харитасида янги мустақил Африка давлатлари пайдо бўлди, Бутун Африка қитъасини мустамлакачилик ҳукмронлигидан батамом озод этиш йўлида яна бир қадам қўйилди.

Биз, совет кишилари, ўз миллий мустақиллиги учун олиб бораётган озодлик курашида Африка халқларининг ҳар бир муваффақиятидан чин кўнгилдан қувонамиз. Шармандали мустамлакачилик системасининг муқаррар суратда тугаш жараёни тез давом этмоқда, бу жараён бутун Африканинг озод бўлиш кунини, унинг халқлари ўз тақдирларини ўзлари ҳал қиладиган кунни яқинлаштирмоқда. Империалистлар ва мустамлакачилар Африканинг табиий бойликларини талаб келдилар, унинг халқини қаттиқ эксплуатация қилдилар ва бутун-бутун халқларни қашшоқлик ҳамда хонавайронликка маҳкум этдилар, бу эса, Африка мамлакатларининг тараққиётини тўхтатиб қўйди. Ҳозир сиёсий мустақилликка эришган мамлакатлар ўз миллий экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга ва тиклашга киришдилар. Мустамлака зулмига қарши курашдаги каби бу катта ишда ҳам Совет Иттифоқи Африка халқларининг самимий ва беғараз дўстидир.

Конференция ишига чин қалбдан муваффақиятлар тилайман. Бу конференция Африка халқларини янада жипслаштиришга, ер юзида тинчликни ва дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонаман!

Н. ХРУШЧЕВ

Москва, 1960 йил 24 январь.

ФАҚАТ ЯХШИ УРУҒЛИКЛАРНИ ЭКАЙЛИК

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1960 йилда экиш учун қишлоқ хўжалик экинларининг сифатли уруғлигини тайёрлаш ҳақида қарор қабул қилдилар. Қарорда кўрсатиладики, партия, совет қишлоқ хўжалик органларининг колхоз ва совхоз раҳбарларининг уруғчилик масаласига эътиборни сусайтириб юборганликлари ва сифатли уруғлик экишни таъминламаётганликлари натижасида республикада сифатсиз, кондицион бўлмаган ва текширилмаган уруғликларни экиш фактлари учрамоқда. Шу сабабли кўпгина колхоз ва совхозлар ҳосилнинг анча қисмини йўқотиб, сифатсиз маҳсулот олмоқдалар.

1960 йил ҳосили учун республика колхоз ва совхозларида ҳамма қишлоқ хўжалик экинларининг сифатли уруғликларини экиш мақсадида Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Халқ хўжалиги кенгашлари зиммасига бошқа республикалар учун чигит тайёрлаш ва жўнатишни 15 февралгача тугатиш, Ўзбекистон совхоз ва колхозларида экиш учун уруғлик сотишни 20 мартгача тугаллаш вазифасини юклади. Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, совхоз директорлари ва колхоз правлениелари чигит сарфлашни тежаш юзасидан амалий тадбирлар кўришлари ва бир гектар ерга қуйидаги миқдорда чигит экишни таъминлашлари зарур: белгиланган миқдорда чигит ташлаб кетадиган сеялкалар билан экилганда кўпи билан 25 килограмм, режа сими билан квадрат-уялаб экадиган сеялкаларда кўпи билан 60 килограмм ва қаторлаб экишда кўпи билан 130 килограмм.

Ҳамма пахта заводларида ва пахта тайёрлаш пунктларида чигитнинг сақланиши, унинг аҳволи ва тайёрланиши, уруғликларни тозалаш ва уларга ҳужжатлаштириш ялпи текширишдан ўтказилиши ва аниқланган камчиликларни тугатиш учун зарур чоралар кўрилиши керак.

Қарорда беда, бошоқли ва дуккакли дон экинлари, маккажўхори оқжўхори, шоли, картошка, луб экинлари ва бошқа экинларнинг сифатли уруғликлари экилиши, шунингдек ҳар бир хўжаликнинг уруғликка эҳтиёжини таъминлаш юзасидан тадбирлар белгиланди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика партия ва совет ташкилотлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва жойлардаги қишлоқ хўжалик органлари 1960 йилда ҳамма қишлоқ хўжалик экинларининг сифатли уруғликларини экишга тайёргарликни ва уруғликдан тўғри фойдаланишни таъминлайди, деб ишонадилар. Бу эса қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш ва уларнинг сифатини яхшилашнинг энг муҳим омилидир.

Самимий қутлов

Бирма халқининг миллий байрами — мамлакат мустақиллиги эълон қилинганлигининг ўн икки йиллиги муносабати билан СССР ва Бирма Иттифоқи давлат арбоблари бир-бирларига табрикномалар юбордилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е Ворошилов Рангунда президент У Вин Маунгга, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев бош министр генерал Не Винга самимий табрикномалар юбордилар.

Бирма давлат арбоблари У Вин Маунг ва Не Вин жавоб мактубларида табриклаганлик ва яхши истаклар билдирганлик учун самимий ташаккур изҳор қилдилар. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДАН

КПСС Марказий Комитети КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг аъзоси армия генерали Михаил Сергеевич Малининнинг узоқ давом этган ва оғир касалликдан сўнг 1960 йил 24 январда вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради.

Совет Иттифоқи Министрлар Совети Раиси Никита ХРУШЧЕВ жаноб олийларига

Мамлакатимизда чечак касаллигига қарши курашиш учун Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати томонидан юборилган бир группа мутахассислар сарфлаган дўстона куч-ғайрат учун ва шу муносабат билан юборилган дори-дармонлар учун Сиз жаноб олийларига шахсан ўз номимдан ва Ироқ ҳукумати номидан самимий миннатдорчилик изҳор қилиш шарафига муяссарман.

Ана шу мутахассислар группасининг Сизнинг ҳукуматингиз томонидан юборилганлиги Совет ва Ироқ Республикалари ўртасида инсоният бахт-саодати йўлидаги чинакам ҳамкорликнинг кўринишларидан бири эканлиги тўғрисида гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бу ҳамкорлик вақт ўтиши билан, биз истаганимизча кучая беради.

Мен Сиз жаноб олийларининг ҳар бир давлатнинг фан ва яратувчилик соҳасидаги муваффақиятлари бутун инсониятга фойда келтиради деган фикрингизга қўшиламан. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг фанни тинчликни таъминлаш ва инсоният фаровонлигини ошириш ишига хизмат қилишга мажбур этиш учун кўпгина ҳолларда самарали ҳисса қўшганлиги ва бу соҳада кўп иш қилганлиги шубҳасиздир. Биз аминмизки, Ироқ халқининг содиқ фарзандлари куч-ғайрати туфайли ва дўстона давлатлар ёрдами билан ҳамма касалликларни ва социал офатларни бартараф қилишга эриша оламиз. Бу касалликлар ва социал офатлар Ироқда мавжуд бўлиб келган мустабид режимларидан бизга мерос бўлиб қолди.

Бир группа врачлар фаолияти вақтида туғилган руҳ Совет Иттифоқининг Ироққа нисбатан дўстона ҳис-туйғуларини акс эттирди.

Пировардида бир группа мутахассисларнинг ишига тегишли тарзда баҳо бериш ва уларнинг инсонпарварлик миссиясини адо этишда кўрсатган қимматли куч-ғайратлари учун уларга ташаккур билдириш менинг учун қувончлидир. Бу инсонпарварлик миссияси, шубҳасиз, халқларимиз ўртасидаги муҳаббат ва дўстликни мустаҳкамлайди.

Менинг Сизга энг юксак ҳурмат билдириб айтган сўзларимни қабул қилгайсиз.

**Бош штаб генерал-майори Абдил Карим ҚОСИМ,
Ироқ Республикаси Бош Министри**

Бағдод, 1959 йил
17 декабрь.

ПАРТИЯ ОЧИҚ ЙИҒИЛИШИДА

«Ёш ленинчи» колхози Фарғона районидаги ташкилий ва хўжалик жиҳатидан мустаҳкам артеллардан бири. Бу ерда пахтачилик, чорвачилик, пиллачилик билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам тараққий этган. Қўйларни эрта қўзилатиш ташаббуси бутун республикага шу колхоздан тарқалган. Артелнинг паррандачилиги, қуёнчилиги областда намуна. Кўпгина колхоз раислари, партия ташкилотлари секретарлари, чорвадорлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари, артелга келиб, унинг ишлари билан танишганлар ва анча нарса ўрганганлар. Фарғонада биринчи уруғчилик хўжалиги мана шу колхозда тузилган. Чекшўро қишлоғи ҳозир ҳам яхшигина уруғчилик лабораториясига эга.

Колхоз кишилари ажойиб. Улар бир ишни бошладиларми, охирига етказмай қўймайдилар. Олинган вазифа қанчалик оғир; масъулиятли бўлмасин, ҳамиша ғалабага интиладилар.

Яқинда шу колхоз партия ташкилотининг очиқ партия мажлиси бўлди. Бунда коммунистлар, комсомоллар билан бирга партиясиз активлар, ҳамма бригада бошлиқлари қатнашдилар. Йиғилишда колхоз раиси Ҳасанбой Имяминов «КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг якунини ва колхоз партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

— Бу йилги вазифалар, — деди докладчи, — ҳар қачонгидан масъулиятли; республикамиз она-Ватанга 3 миллион 170 минг тонна, областимиз 415 минг тонна, шу жумладан колхозимиз 2 минг 766 тонна пахта топшириши керак. Бошқача қилиб айтганда бир йил ичида колхозимиз пахта ҳосилини 330 тоннага кўпайтиради. Наби Мусаев, Исҳоқ Тожибоев, Режаббиби Қодирова, Абдумалик Тўйчиев, Машраб Эгамбердиев ўртоқлар бошлиқ бригадалар бу йил ҳар гектардан 30—35 центнердан ҳосил етиштириш учун кураш бошладилар. Режаббиби Қодирова эса Турсуной Охуновачилар ҳаракатига қўшилди.

Пленум пахтачиликни ривожлантиришнинг асосий тадбирларидан бири уни комплекс механизациялаштириш эканлигини кўрсатиб ўтди. Биз ўтган йили пахта тайёрлаш планини ошириб бажарган бўлсакда, эътироф қилиш керакки, механизациядан тўла фойдаланмадик. Айниқса ғўзани икки томонлама ва кетмонсиз ишлашга кам эътибор берилди. Энди бундай ҳолга йўл қўймаймиз.

Докладчи колхоз чорвасининг аҳволи ҳақида ҳам муфассал гапирди. Колхозда гўшт етиштириш ўтган йили икки баравар кўпайтирилди. Бу йил ҳам шундай қилинади, бошқа чорва маҳсулотлари етиштириш кескин кўпаяди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори ўтган йилдаги 1907 литрдан 2500 литргача етказилади.

Доклад қизғин муҳокамага сабаб бўлди. 10-бригада бошлиғи Эгамбердиев ўзига қарашли 70 гектар ердаги ғўзани икки томонлама ишлаш ва 30 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олди. Бригадир Мусаев эса гектаридан олинадиган ҳосилни 32 центнерга етказиш шарти билан ўнинчи бригадани мусобақага чақирди. Бошқа бригада бошлиқлари уларга эргашдилар.

Сут-товар фермасининг мудири Жўраев чорвачиликни юксалтириш манбаларидан бири бўлган ем-хашак базасини тобора мустаҳкамлаш тўғрисида, чорва маҳсулдорлигини ошириш ҳақида гапирди.

Очиқ партия мажлиси колхознинг 1960 йилги социалистик мажбуриятини тасдиқлади ва шу мажбуриятни бажариш тадбирларини белгилади.

И. ТЎХТАСИНОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ТОШКЕНТ. Узбекистон трактор қисмларини йиғиш заводининг бош конвейеридан «ДТ-24-3В» маркали дастлабки чопиқ тракторлари чиқарилди. Бу тракторлар пахта далаларида ишлатиш учун махсус мослаштирилган тракторларга телескопли орқа мостлар ўрнатилган, бу эса қатор оралари турлича бўлган майдонларда бемалол ишлатиш имкониятини беради. Экин мавсуми бошлангунча корхона конвейеридан юзлаб трактор чиқарилади. СУРАТДА: йиғув цехи.

К. Рашидов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «ҲОЗИРГИ ЗАМОН ШАРОИТИДА ПАРТИЯ ПРОПАГАНДАСИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ БРОШЮРА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарорини брошюра қилиб босиб чиқарди.

Брошюра кўп нусхада нашр этилди. (ТАСС).

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

ҲИНДИСТОНДАГИ ВИСТАВКАГА

СОВЕТ ТОЖИКИСТОНИ

Деҳлида очилган жаҳон қишлоқ хўжалик виставкасига Тожикистондан кўплаб экспонатлар юборилди. Вулар орасида дуккакли дон экинлари уруғлари, Тожикистон давлат нашриёти чиқарган қишлоқ хўжалик адабиётлари, санъат усталарининг плёнкага ёзиб олинган классик, замонавий музикалари, Ленинобод районидаги «Москва» колхози маданият саройининг макети, Тожикистон ССР халқ хўжалиги, фан, маданиятининг ривожланишига бағишланган фото суратлар, етти йилликда республика экономикасини ривожлантириш перспективасини акс эттирувчи диаграммалар бор. Газета шу ҳақдаги хабарида ёзади:

«Бу экспонатлар Деҳлида январь ойининг сўнгги декадасида Ўрта Осиё республикалари миллий кунларини ўтказиш вақтида виставкада намойиш қилиш учун белгиланган».

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

КАЗАХСТАНСКАЯ ПРАВДА

Жамбул областидаги Талас қоракўлчилик совхозида қўйчиликни ривожлантиришга бағишланган йиғилишда чўпон Бердик Раҳимбердиев ўз дўсти, учинчи ферма чўпони Тажен Калмахоновга қараб бундай деди:

— Биз, Тажен, — бир-биримиз билан илгаридан қадрдонмиз,—қўйларимиз сони ҳам, отаримиз шароити ҳам деярли бир хил. Кел, мусобақалашайлик! Мен, ҳар 100 она қўйдан 125 тадан қўзи олмоқчиман.

Тажен дўстининг чақириғига рози бўлди...

Газета бу икки чўпоннинг мусобақаси натижаларини ўз ўқувчиларига маълум қилди:

— Чўпонлар қўйларни қишдан соғсемиз чиқариш учун барча тадбирни кўрдилар. Фермаларда озуқалар запас қилиб қўйилди, қочириш кампанияси зоотехника қоидалари асосида ўтказилди. Натижада Раҳимбердиев ваъдаси устидан чиқди —ҳар 100 она қўйдан 125 қўзи олди. Калмахонов эса, 128 қўзи олди. Мусобақа ғолиби ёш чўпон КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қароридан руҳланиб, яқин йилларда ҳар 100 она қўйдан 140—150 қўзи олишга сўз берди.

«ҚИРҒИЗИСТОН» ТЕПЛОХОДИ

СОВЕТ ТҮРКМЕНИСТАНЫ

Красноводскнинг денгиз портида бўлган киши «Туркманистон», «Доғистон» ва «Тельман» пароходларини кўрган. Булар Красноводск-Боку ўртасида қатнаб, кишиларнинг йўлини яқин, юкини енгил қилган. 1960 йилдан бошлаб булар сафига «Қирғизистон» теплоходи қўшилди. «Совет Туркманистони» газетаси қардош Қирғизистон республикасининг бу теплоходи ҳақида ўз ўқувчиларини хабардор қилиб, бундай ёзади:

— Бу теплоход «Красное Сормово» заводида ишланди, 260 йўловчи учун мўлжалланган. Теплоход ҳозирги замон техникаси билан жиҳозланган...

ЯНГИ БИНОЛАР

МАРҒИЛОН. Шаҳардаги Фрунзе номли, Охунбобоев номли ва «Намуна» колхозларида колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш йилдан-йилга яхшиланиб, кўплаб маиший бинолар қурилмоқда. Фрунзе номли колхозда ҳаммом, «Пахтакор» участкасида ўрта мактаб биноси қурилди.

«Намуна» колхозида правление учун янги бино ва колхозчилар учун чойхона солинди. Охунбобоев номли колхозда эса типовой молхона қурилди.

Н. РАҲМОНОВ.

МАДАНИЯТ САРОЙИ

ЯНГИ ЕР. Бу ерда янги қурилган уй-жойлар, янги кўча, кварталлар тез-тез пайдо бўлмоқда. Магазин, аптека, кинотеатр бинолари ва маданият саройлари қад кўтармоқда.

Янги йил арафасида ишга туширилган темир йўлчилар Маданият саройининг ҳар бирига 600 киши сиғадиган икки томоша зали, катта ошхона, кутубхона, шахмат-шашка, биллиард, артистлар хоналари ва репитиция заллари бор. Саройда ҳозир шаҳар халқ театри аҳолига томошалар кўрсатмоқда.

Бундан ташқари, икки қаватли бир неча уй-жой бинолари, 200 ўринлик «Баҳор» кинотеатри, 6 бўлимдан иборат озиқ-овқат магазини ишга туширилди. Яқин кунларда икки қаватли 8 квартиралик уйлардан иккитаси ва янги ресторан ишга тушади.

А. ШЕРМАТОВ.

ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАРНИНГ ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИ

РОСТОВ-ДОН. (ТАСС). В. И. Ленин туғилган куннинг шонли 90 йиллигини қандай қилиб яхшироқ нишонлаш керак?

Шимолий Кавказ магистралининг Пролетарская станциясида ана шу масала муҳокама қилинганида кекса темир йўлчилар В. И. Лениннинг станция коллективи номига юборган хатини эслатиб ўтдилар.

1921 йил январь ойида Владикавказ (ҳозирги Шимолий Кавказ) темир йўлининг Пролетарская станциясидан Москвага темир йўлчилар тўплаган меҳнат совғаси: дон, ун, туз юборилган эди.

Бунга жавобан Пролетарская станциясининг ходимлари 1921 йил 21 январда В. И. Лениннинг хатини олдилар. Владимир Ильич уларга «маданий-оқартув ва мактаб ишларига катта эътибор беришни» тавсия қилди. В. И. Ленин ана шу хатда «қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва юксалтириш республика олдида турган асосий вазифалардан бири эканлигини» тушунтириб берди. У темир йўлчиларни «атроф-чеккадаги деҳқонларга ёрдам беришга ва улар билан энг яхши муносабатда бўлишга» чақирди.

Совет ҳокимияти йилларида Пролетарская станцияси ва қўшни станица таниб бўлмаслик даражада ўзгариб кетди. Бу ердаги темир йўлчилар ва ғаллакорлар бахтиёр меҳнат қилмоқдалар ва маданий турмуш кечирмоқдалар.

Буюк йўлбошчи туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига Пролетарская станциясининг темир йўлчилари меҳнат вахтасида туришга аҳд қилдилар. Темир йўлчилар етти йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақани қизитиб юбориш, ленинча тинчлик сиёсати учун тинмай курашиш мажбуриятини олдилар.

Ленинча меҳнат вахтасида турган Пролетарская станцияси коллективининг ташаббуси Дон, Кубань, Ставрополь, Шимолий Кавказдаги автоном республикалар бошқа станцияларининг темир йўлчилари томонидан актив қўллаб-қувватланмоқда. Шимолий Кавказ темир йўл магистрали ана шу ерлардан ўтади.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

ЎЛДА-ЖЎЛДА

«Сўх» совхозининг «Коммунизм», «Коммуна», Сталин номли ва Максим Горький номли бўлимларида ҳар бирига 200 тоннадан уруғлик картошка сиғадиган омбор. Ленин номли бўлимида 250 бош йилқи учун қуров, «Коммунизм» бўлимида 100 бош соғин сигир боқиладиган типовой оғилхона қуриш планлаштирилди. Бунинг учун етарли миқдорда қурилиш материаллари, автомашина, от-арава ва ишчи кучи ажратилди. Қурилишнинг тақдири эса прораб Ситовнинг қўлига топширилди. У аввал ишни яхши ташкил қилди, траншеялар қазилиб, пойдевор қурилди.

Совхозда қурилиш ишлари энди авж олганида Ситов олдингига қараганда кўпроқ кайфи-сафога берилиб кетди. У, сув ўрнига арақ шимирадиган бўлиб қолди, ким-қаерда нима иш қилаётганидан хабар олмай қўйди, ишчиларнинг иш ҳақи эса вақтида тўланмади. Оқибатда бир неча ишчи кетиб қолди, қурилиш материаллари бошқа икр-чикрларга сарфлаб юборилди.

Совхоз маъмурияти ва партия комитети шунча кўп пул сарфлаб бошланган ишни охиригача етказиши керак эди. Амалда эса шундай бўлмаётир.

Умар ҲАМДАМОВ,
тракторчи.

ЧОЙИ ЙЎҚ ЧАЙНАЯ

Пискент район матлубот жамияти район марказидаги биттагина ошхонанинг ҳам вивескасини «чайная» қилиб ўзгартирди. Бироқ ҳали ҳеч ким бу ерда бир стакан бўлса ҳам чой ичганича йўқ. Аксинча унга кирган кишилар 3—4 хиллаб ароқ ва 10—15 хиллаб винони бакалларга тўлатиб жамият раҳбарларининг саломатлиги учун шимириб чиқадилар. Чайнаяда какао, компот, мева шарбатлари, сут ва бошқа ширин-шакар ичимликлар билан мутлақо савдо қилинмайди. Шунингдек бу ерда тайёрланадиган овқатларнинг хили оз, сифати паст. Чайнаяга кирган киши фақат борш ичиб голубци ейиши мумкин. Бу ерда чайнаяга хос бўлган таомлардан — пирожки, беляший, бутербродлар тайёрланмайди.

Залда ҳаммаси бўлиб 72 та ўрин бор. Унинг биронтасида туз, гаримдори, горчица, графинда сув, ва меню йўқ. Чайная ифлос, унинг ходимлари ҳам доктор назоратидан ўтмаганлар. Спиртли ичимликларнинг исталган миқдорда сотилиши натижасида маст-алас кишиларнинг жанжал ва тўполонлари тез-тез содир бўлиб туради. Район ташкилотлари чайнаянинг фаолияти билан танишиб чиқиб, шунга яраша чора кўриши зарур.

А. ТЎЛАГАНХЎЖАЕВ,
Тошкент область, давлат савдо инспекциясининг старший инспектори.

РУБОБГА ТОР ИЗЛАБ

Рубоб — халқимизнинг дутор ва танбур каби энг севимли музика асбобларидан биридир. У кўп чалинганидан симлари тез-тез узилиб туради. Биз рубобга тор излаб Тошкентдаги маданий моллар билан савдо қилувчи кўпгина магазинларга кириб чиқдик, савдо ташкилотларининг раҳбарларига ҳам учрадик. Ҳеч қаердан топилмади.

Охири торли ўзбек музика асбобларини қайта ишлаб шуҳрат қозонган Ашот Иванович Петросьян ҳузурига кирдик. У «генерал Раҳимов номидаги артелдан топилса эҳтимол» деди. Ундан чиқиб артелга бордик. У ердаги ўртоқлар «Биз ҳам ўзимиз ясаган асбобларимизга торни бошқа шаҳарлардан оламиз» дедилар.

Қизиқ, миллий музика асбоблари Тошкентда ясалса-ю, тори бошқа шаҳарлардан келтирилса, буни Тошкентда ҳам ишлаб чиқариш мумкин-ку, бироқ Ўзбекистон ССР Маданият министрлигидаги ўртоқлар бундай «икр-чикрлар» билан шуғулланишни ўзига эп кўрмаётир.

Хайрилла НИҒМАТОВ.
Созанда.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

ТАШКИЛОТЧИЛИК —АСОСИЙ ОМИЛ

Коммунистик партия ишлаб чиққан назарий ва амалий масалаларни турмушга тадбиқ этишда кенг меҳнаткашлар оммасининг ижодий активлигини ошириш, илғорларнинг иш тажрибасини чуқур ўрганиш ва ташаббусини қувватлаш ҳамда оммалаштириш — ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Партиямизнинг колхозларни йириклаштириш ва ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш тўғрисидаги кўрсатмалари колхоз партия ташкилотларининг етакчилик ролини ҳар қачонгидан ҳам оширишни талаб этади. Бизнинг колхоз партия ташкилотимиз шунга амал қилиб деҳқончилик маданиятини кўтариш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштириш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш, ҳосилдорликни ошириш ва меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда бир қатор ишлар қилди.

1958 йилда 1850 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31,5 центнердан ҳосил олган колхозимиз етти йилликнинг биринчи йилида пахтачиликни янада юксалтириш йўлида ҳар қачонгидан кўра катта кўрсаткични қўлга киритди. Аввало шуни айтиш керакки, ўтган йил бошида қўшни «Коммунизм» қишлоқ хўжалик артели колхозимизга қўшилди. Қолоқ, камҳосилли бўлиб келган бу колхозни ҳам кўтариш—олиб бориладиган партиявий ишлар ҳажмини янада кенгайтирди, партия комитетининг ташкилотчилик ролини янада оширишни талаб қилди.

Колхозимиз йириклашгандан кейин, 3000 гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилди ва ғўза механизация ёрдами билан икки томонлама парвариш қилинди. 2520 гектар майдонга кетмон аралатилмади. Натижада ҳамма участкада мўл ҳосил етиштирилди.

Олган социалистик мажбуриятимизга кўра, давлатга 10.000 тонна «оқ олтин» сотишимиз керак эди. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимларининг етти йилликни муддатидан олдин бажариш юзасидан олган социалистик мажбуриятлари колхозчиларнинг ҳимматини янада ошириб юборди. Уч минг гектар ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 10.800 тонна пахта сотилди.

Омма билан ишлаш, уларни тарбиялаш, хўжаликни бошқариш, илғор тажрибаларни оммалаштириш яхши натижалар берди. Буни исботлаш учун битта мисол келтириш кифоя: 1958 йилда Йўлдош Эрматов бошлиқ бригада бошқа бригадаларга қараганда кам ҳосил етиштирди. 1959 йилда партия комитети бу бригадага алоҳида эътибор берди, звено бошлиқларига энг яхши пахтакорлар қўйилди, дала ишлари комплекс механизациялаштирилди. Шу туфайли, бригада 116 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб пахта топширди.

Коммунист Жаъфар Ражабов бошлиқ 5-бригада пахтадан айниқса мўл ҳосил етиштирди. Бу бригада 135 гектар ернинг ҳар гектаридан 54 центнердан, Абдуназар Эгамназаров бригадаси 130 гектар ернинг ҳар гектаридан 47 центнердан, Йўлдош Эрматов бригадаси 116 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Хидир ота Халилов бошлиқ звено 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 65 центнердан ҳосил етиштирди.

Бу йил КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорини амалга ошира бориб, пахта ва бошқа экинлардан янада юқори ҳосил олиш учун кураш қизитиб юборилди. 3000 гектар ер сифатли қилиб, шудгордан чиқарилди, далага 10 минг тоннадан ортиқ маҳаллий, 820 тонна минерал ўғит ташиб олинди, ариқ ва зовурларни тозалаш тугалланай деб қолди. Чорва қишлови намунали ўтмоқда.

1958 йилда бир центнер пахта етиштиришга 6,2 та меҳнат куни сарфланган бўлса, бултур 4,4 меҳнат куни сарфланди. Бу йил меҳнат харажати янада камаяди, ҳар бир гектардан 40 центнердан, ҳаммаси бўлиб 12 минг тонна «оқ олтин» етиштирилади.

Партия комитети колхоз коммунистларини ишлаб чиқаришга тўғри жойлаштириш, уларнинг ролини ошириш тадбирларини тобора такомиллаштирмоқда. Қолоқ участкаларга ишнинг кўзини билган коммунистлар бириктирилди. 9 бригада ва участкада бошланғич партия ташкилоти тузилди ва уларнинг секретарлигига маълумотли, ишчан кишилар сайланди. Ҳозир партия комитети ҳисобида 126 КПСС аъзоси ва 13 кандидат бор. Уларнинг асосий қисми бевосита далачилик бригадалари ва чорва фермаларида ишлайди.

Партия комитети бошланғич партия ташкилотлари ишини яхшилашга, улар орқали ишлаб чиқаришга раҳбарликни кучайтиришга эътиборни оширди. 5-бригада бошланғич партия ташкилотининг (секретари ўртоқ Мамадалиев) иш тажрибаси яхши натижалар берди. Бу бригада аъзолари коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун кураш олиб бордилар. Бригада ҳар гектардан 54 центнердан «оқ олтин» етиштирди.

Колхоздаги 24 та пахтачилик бригадасидан 13 тасига коммунистлар бошчилик қилади. Улардан 2 таси хотин-қизлар. Чорвачилик фермаларида 13 коммунист ишламоқда. 4 коммунист ферма мудири. 2 та трактор-далачилик бригадасига ҳам коммунистлар раҳбарлик қилади. 6 та пахта териш машинасидан 4 тасини коммунистлар бошқардилар. Механик-ҳайдовчи коммунист Рашид Ҳамидов ўз машинаси билан мавсумда 117 тонна, Рустам Зуҳуров 109 тонна пахта терди.

Партия комитети ўз ишини планли равишда олиб бормоқда. Коммунистларнинг етакчилик ролини ошириш йўлида кўпгина ишлар қилинди. Партком мажлисида вақти-вақти билан бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоби эшитиб турилди, оммавий-сиёсий ишлар, комсомол ташкилоти ва хотин-қизлар советининг иши, болалар боғчаси ва яслиларнинг ишлари муҳокама қилиниб борилди. Бошланғич партия ташкилотларининг мажлисларида эса комитет аъзолари иштирок қиладилар, уларга амалий ёрдам берадилар.

Партком аъзоларига вазифалар бўлиб берилган. Улар партия комитети томонидан қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини текшириб борадилар ва оммалаштирадилар.

Партия комитети кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш масаласига катта эътибор бериб келмоқда. Айниқса коммунистларнинг ўз устларида ишлаб, билимларини оширишлари, тўгаракларда иштирок этишлари комитетнинг диққат марказида турибди. 6 ерда партия ўқуви тўгараги ташкил этдик. Қишлоқ хўжалик экономикасини ўрганиш тўгарагига коммунист-агроном М. Эшонқулов ва колхоз экономисти М. Эргашев раҳбарлик қилмоқда. Тўгаракларда етти йиллик план, республика, область, район ва колхоз экономикаси ўрганилмоқда. Дарслар қизиқарли ва мароқли ўтмоқда.

Омма ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни тобора яхшилаш партия комитетининг доимий ишларидан бири ҳисобланади. Участка ва бригадаларга 107 агитатор бириктирилган. Кўп жойда оммавий-сиёсий ишлар вақтинча, мавсумий олиб борилади. Бизда бундай эмас: агитпунктларимиз йил бўйи ишлайди. Ҳар ҳафтада «Агитаторлар куни» ўтказилиб, унда агитаторларнинг иш тажрибалари оммалаштирилади, янги топшириқлар бериб турилади.

Пропаганда ва агитация ишларини қайтадан қуриш ва унинг савиясини кўтариш ҳамда таъсир доирасини кенгайтиришда КПСС Марказий Комитетининг сўнгги қарори муҳим ғоявий восита бўлиб хизмат қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми етти йилликнинг иккинчи йилида қишлоқ хўжалигида янада катта ғалабаларга эришиш учун партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ишларни янада кучайтириш зарурлигини таъкидлади. Бу биздан ташкилотчилик ишларимизни тобора такомиллаштиришни талаб қилади. Колхоз партия ташкилоти ўзининг бутун эътиборини ҳозир шу масалага қаратмоқда.

Солиҳ ОДИЛОВ,
Жиззах районидаги «Москва» колхози партия комитетининг секретари.

БИЛИМ ВА МЕҲНАТ

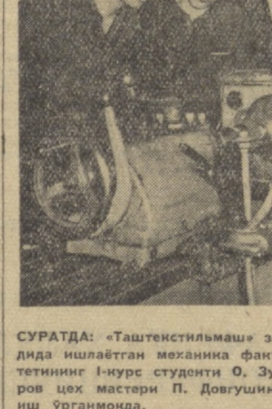

СУРАТДА: «Таштекстильмаш» заводида ишлаётган механика факультетининг I-курс студенти О. Зуфаров цех мастери П. Довгушиндан иш ўрганмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ФАБРИКАНИНГ ЎЗИ-КУ

Ҳа, фабриканинг ўзгинаси. Тошкент тўқимачилик институтига борган киши бу ердаги билимни тажрибада мустаҳкамлаш учун хизмат қилаётган пахта заводини, йигирув ва тўқув ишлаб чиқариш лабораторияларини кўриб, фабриканинг ўзи-ку, дейиши турган гап. Институтда ҳар бир мутахассислик бўйича алоҳида фабриканинг намунаси бор.

Мана, пахта заводидасиз. Уни «Студентлар заводи» дейишади. Қайси машина ё дастгоҳда ишлашни хоҳлайсиз: пахта тозалайдиган, тола ва момиқ ажратадиган машиналар, гидравлик пресслар—ҳаммаси сизга маҳлиё.

Тўқув ишлаб чиқариш лабораторияси... Студентларнинг айрим машғулотлари шу ерда ўтади. Бу лаборатория ҳам замонавий тўқув станоклари билан жиҳозланган. Тўрт моки билан ишлайдиган «АТ4 - 120» автомат станоги шотландка, «ТВ-160» станоги духоба тўқияпти. «СВ-140» давра машинаси ҳар минутда минг метр ип ўраяпти. «2ПС-260» арқоқ ўраш автоматичи? Бу ажойиб машина тўлган найчаларни ўзи олиб, ўрнига янги найча қўяди. Автомат ҳар минутда 300 метр ип ўрайди.

Доцент Ф. Конгурцева, З. Абдуллаев, Қ. Табибов каби ўқитувчилар амалий машғулотларни яхши тайёргарлик билан ўтказадилар. Студент ҳар бир станок ва машинани қунт билан ўрганиши, тўқувчилик малакаси ҳосил қилиши керак.

Институтда ҳамма фан бўйича ўқув лабораториялари бўлади. Кейинги йиллар ичида институтда сунъий тола технологиясини ўрганувчи кимё лабораторияси, неорганик, аналитик кимё лабораториялари ташкил этилди. Студентлар ҳозир тўқимачилик саноатини автоматлашни ўрганмоқдалар. Вунинг учун уларда автоматика лабораторияси бор.

— Институтимизда авваллари биронта ҳам лаборатория бўлмаган, — дейди директорнинг ўқув ишлари бўйича ўринбосари, техника фанлари кандидати Ғ. Жабборов. — 128 студент ва 50 ўқитувчи бор эди. Энди десангиз, студентларнинг амалий машғулотлари учун зарур бўлган ҳамма ўқув анжомларига эгамиз. Тамомловчи студентлар етарли меҳнат кўникмаларини оляптилар.

ИШЧИДАН ИНЖЕНЕРЛИККА

Билим турмуш тажрибаси билан боғлангандагина пухта бўлиши мумкин. Институтда шунга яхши амал қилинмоқда. 1-курс студентларининг машғулотлари ишлаб чиқариш меҳнати билан боғлаб олиб борилаётир. Студентлар «Таштекстильмаш», «Узбекхлопкомаш» заводларида, Тошкент ипак йигириш фабрикаси, чарм комбинати ва каноп фабрикаларида мустақил ишлаётирлар. Технология факультетининг Тошкент тўқимачилик комбинатида ишлаётган Т. Азимов, Г. Иброҳимов, М. Жўраева, «Таштекстильмаш» заводида ишлаётган М. Эргашева, А. Шукурова, А. Расулев каби студентлар ишлаб чиқариш илғорлари қаторидан жой олдилар.

— Бизда ишлаётган студент ишчилар, — деди Тошкент тўқимачилик комбинати йигирув цехининг бошлиғи В. Мастаков, — ишдагина эмас, жамоат ўртасида ўзларини тутишлари билан ҳам, хулқ ва одоблари билан ҳам ҳаммага намуна бўлмоқдалар. Студент-ишчи Ш. Аҳмедова ва Н. Исоқовалар машиналарнинг «тили»ни тез ўрганиб олдилар. Улар бир неча йилдан кейин юқори малакали инженер бўлиб, мамлакатимизнинг тўқимачилик саноатига йўлланма оладилар.

СТУДЕНТ-ТАДҚИҚОТЧИЛАР

Студент курсисида ўтиргандаёқ фаннинг айрим проблемалари ва назарий масалаларини ҳал қилишга уринишдек завқли иш борми? Технология, механика ва кимё-технология факультетининг жуда кўплаб студентлари институт олимлари бошчилигида тўқимачилик саноатига доир илмий-тадқиқот ишларини олиб боряптилар.

Институтда студентларнинг 17 та илмий тўгараги ишлаб турипти. Уларга 500 дан ортиқ студент қатнашяпти. Биргина ўтган йилнинг ўзида студентлар 100 дан ортиқ илмий-тадқиқот ишлари якунларини кафедралар муҳокамасига топширдилар.

Айрим студентлар кўтариб чиққан масалаларнинг тўқимачилик саноати ишлаб чиқаришида катта аҳамиятга эга эканлиги қайд қилинди. Технология факультетининг IV курс студентлари З. Лунева ва Р. Глуховалар «Тараш машинасининг бир текислиги» темасида илмий-тадқиқот иши олиб бордилар. Йигирув кафедраси бу студентларнинг ишини юқори баҳолади. Студентларнинг бу иши СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг биринчи мукофотига сазовор бўлди.

Шу факультетнинг IV курс студенти М. Назармуҳамедова-чи? У «Левсон» синтетик штапель толасидан калава ип ишлаш» темасида тадқиқот иши олиб бориб, илмий ишга бўлган қобилиятини кўрсатди. Студентнинг мазкур иши ишлаб чиқариш шароитида янги синтетик толалар яратиш проблемаси билан боғлиқ бўлиб, унда жуда қимматли фикрлар илгари сурилган.

Механика факультетининг IV курс студенти С. Либстер «Б-374 А» прессига пахта тойини механик равишда суриб берувчи оригинал конструкция схемасини таклиф этди. Студентнинг мазкур ишини ишлаб чиқаришга жорий қилиш пахта заводларида шу давргача қўл билан бажарилаётган оғир иш жараёнини механикалашга имкон беради.

* * *

Тошкент тўқимачилик институти маъмурияти, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари тўқимачилик саноати учун инженерлар тайёрлаш ишини тубдан яхшилашга киришди. Студентларнинг ўз ихтисослари бўйича ишлаб чиқариш малакалари ҳосил қилишларига алоҳида аҳамият берилаётир.

— Ҳозиргача студентларга меҳнат кўникмалари беришда қилган ишларимиз, — деди институт директори М. А. Ҳожинова, — мактаб таълимини қайта қуриш ҳақидаги қонунларни амалга оширишдаги дастлабки қадамдир. Ўқув лабораториялари ва таълим устахоналарида олиб бориладиган машғулотларнинг савиясини янада оширишимиз, завод ва фабрикаларда студентлар меҳнатини таълим мақсадларига яқинлаштиришимиз, студентлар илмий тадқиқот ишларини эса ишлаб чиқариш эҳтиёжларига янада яқинроқ боғлашимиз зарур. Институтимиз олимлари мамлакатимиз тўқимачилик саноатига инженер кадрлар тайёрлашдаги бу муҳим вазифаларни шараф билан бажаришларига аминмиз.

Сиддиқ НУРМАТОВ.

ҚОЛОҚ УЧАСТКАЛАРДА ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ РЕЖАЛАРИ

(Қизилтепа район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. ШАРИПОВ билан суҳбат)

Қизилтепа райони ўтган йил республикада пахта планини бажармаган саноқли районлардан бири. Районнинг собиқ раҳбарлари ва бир неча колхозларнинг илгариги раислари пахтачиликни ривожлантиришда партия ва ҳукумат томонидан қўйилган вазифаларни бажаришнинг уддасидан чиқмадилар. Районнинг раҳбарлигига янги кишилар қўйилди. Ҳозир районда қолоқликдан чиқиш учун муҳим тадбирлар кўрилмоқда.

Бир вақтлар Карл Маркс номли колхоз илғорлиги учун кўп тилга олинар, унинг пахтадан юқори ҳосил етиштиришдаги, пиллачилик ва чорвачиликдаги ибратли тажрибалари район ва областдаги колхозларга тавсия этиларди. Ўша вақтларда «Бухоро» колхози эса қолоқлиги сабабли райком бюросида, пленумларида, ижроком йиғилишларида ва сессияларида қаттиқ танқид остига олинар, қарорларга «қолоқ» деб такрор-такрор ёзиларди.

Кейинги йилларда шу ҳар иккала колхоз ҳақидаги мулоҳазалар бошқача бўлиб қолди. Гектаридан 30 центнердан ошириб пахта ҳосили етиштирган Карл Маркс номли колхознинг раҳбарлари — Кенжаев, Авезов, Остонов ўртоқлар ўз шуҳратларига маҳлиё бўлиб, ишни бўшаштириб юбордилар.

Колхоз 1958 йилда ҳосил жиҳатидан жуда пастга тушиб кетди. Пахта плани бажарилмади. Ўтган 1959 йилда 1749 гектар ернинг ҳар гектаридан шартномадаги 23,3 центнер ўрнига зўрға 19,4 центнердан пахта топширди. Пилла тайёрлаш планини бажариш ва сабзавот етиштиришда ҳам оқсади. Районда қолоқ, кам ҳосилли хўжалик даражасига тушиб қолди.

Илгари қолоқ бўлиб келган «Бухоро» колхози ундан ўзиб кетди. 1957 йилда МТС партия ташкилоти секретарлигидан шу колхоз раислигига сайланган Араш Мадрасулов зўр ҳавас билан ишлаб, хўжаликни тез ривожлантирди. Агротехника усулларини кенг қўллаб ва техникадан унумли фойдаланиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни, биринчи навбатда, пахта ҳосилдорлигини ошириш йўлларини топди ва колхоз активларининг диққат-эътиборини коллектив хўжаликни юксалтиришга қаратди.

Ери шўрҳоқ, одам кучи кам бўлган «Бухоро» колхозида машиналарнинг ёрдами билан пахта етиштириш кейинги икки йил ичида салкам икки баравар ортди. Ўтган йили колхоздаги 16 та бригаданинг ҳаммаси пахта етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятини тўла ва ошириб бажарди. 1957 йилги 5 миллион сўм умумий даромад 1959 йилга келиб икки ярим баравар кўпайди.

Косим Қобулов, Аҳрор Ортиқов ўртоқлар раис бўлган «Москва» ва Калинин номли колхозлар бир йил план бажариб, иккинчи йили ҳосилни камайтириб келди. Бунга сабаб, Қобулов ва Ортиқов ўртоқлар янгиликка эскича муносабатда бўлар, ички имконият ва резервлардан фойдаланиш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмас эдилар.

Район партия комитети эса бундай ношуд колхоз раисларининг фаолияти билан тузук шуғулланмади. Уларга нисбатан талабчанлик қилмади. Натижада кўнгилсиз хунук воқеалар юз берди, ҳар икки колхозда ишлар барбод этилди. 1687 гектар пахта майдонига эга бўлган «Москва» колхози 1959 йилда ҳосилни қарийб минг тонна камайтирди. Калинин номли колхозда гектар бошига пахта ҳосили 5 центнер пасайиб кетди.

Йирик пахтакор «Ёш ленинчи», Жданов номли колхозларда ҳам аҳвол шундай бўлди. Буларда ҳам ҳосилдорлик ошмади, аксинча камайди. Ана шулар натижасида районимиз Бухоро областидаги қолоқ районлардан бири бўлиб қолди. Ўтган хўжалик йилини қониқарсиз якунлади. Гектаридан олинадиган пахта ҳосили илгариги йилги 24 центнердан 20,67 центнерга тушди, ёки бир йилда ҳосил 3,32 центнер камайтириб юборилди. Райондаги 154 бригададан 87 таси йиллик пахта тайёрлаш планини бажармади.

Колхозлардаги 52 та трактор-далачилик бригадаларининг кўпида иш тўғри уюштирилмади. «Ёш ленинчи», Калинин номли, Жданов номли колхозларда янги прогрессив усулларга етарли эътибор берилмади.

Асосий камчилик шундан иборат бўлдики, ғўза парвариши қизиб турган бир пайтда кўп чопиқ тракторлари турли баҳоналар билан бекор туриб қолди. Суғоришдан кейин қатор оралари вақт-вақтида юмшатилмагани орқасида, талай майдондаги ғўза ҳосилини тўкиб юборди. Баъзи жойларни бегона ўтлар босиб кетди.

РЕЗЕРВЛАРИМИЗ ВА ТАДБИРЛАРИМИЗ

Район партия комитети хўжалик йили якун қилиниши арафасида қолоқлик сабабларини ҳар тарафлама синчиклаб ўрганди. Резерв ва имкониятларни ҳисоблаб чиқдик. Колхозларни раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бердик. Қобулов, Ортиқов, Элов, Авезов каби «кекса», янгиликка эски муносабатда бўлган колхоз раислари ўрнига ишчан, билимдон кишилар танланди. Район партия ва совет аппаратидаги бир группа ўртоқлар қолоқ колхозларга бориб ишлаш истагини билдирдилар. Район партия комитетининг иккинчи секретари Мансур Носиров Карл Маркс номли колхозга, қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи, илгари райкомнинг МТС зонаси бўйича секретари бўлиб ишлаган Мансур Муҳаммедов «Москва» колхозига, район ижроия комитети раисининг ўринбосари Абдурауф Қодиров Калинин номли колхозда ишлашга кетдилар. Колхозчилар буларни бир оғиздан раисликка сайладилар. Энгельс номли колхоз Жданов номли колхозга бирлаштирилиб, йириклашган хўжаликка ўртоқ Жиянов раис қилиб сайланди. Ҳамма колхоз раисларимиз олий ва ўртадан юқори маълумотли, қишлоқ хўжалик соҳаларида ишлаб, тажриба орттирган кишилардан иборат бўлди.

Биз қолоқ, кам ҳосилли колхозларга ишчан, маълумотли раислар юбориш билан бир қаторда қишлоқ хўжалик артелларини агроном, механизатор, зоотехник сингари мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бердик. Барча колхоз раисларининг ўринбосарлигига малакали механизаторлардан танладик. Калинин номли колхоз раис ўринбосарлигига РТС инженери Саид Алиев, агрономлигига институтни битирган Равшанов ўртоқлар юборилди.

Ўтган йил уч колхозда хўжалик ҳисоби жорий қилинган эди. Амалда самарали натижалар берди. Биз бу йил ҳамма колхозларни хўжалик ҳисобида ишлашга кўчираётирмиз. Шу муносабат билан колхозларда ҳисоб-китоб ишларини яхшилаш юзасидан бир қанча тадбирлар кўрилди. Район қишлоқ хўжалик инспекцияси РТС ва бошқа идоралардаги бухгалтерлар, ҳисобчи-экономистлар доимо ишлаш учун колхозларга жўнатилди.

Райондаги кичик колхозлар йириклашиб, уларнинг раҳбарлик составини мустаҳкамлангандан кейин далачилик бригадаларини ҳам қайта кўриб чиқдик. Илгариги 154 та бригада бир мунча ихчамлаштирилиб, 129 тага келтирилди. Бригада бошлиғи қилиб илғор колхозчилар, кўпчилик колхозларда эса ўрта малакали мутахассислар танланди. Қолоқ ҳисобланган «Москва», Жданов номли, Калинин номли колхозлардаги аксарият бригада бошлиқлари ўрта маълумотли коммунист ва комсомоллардан танланди.

Агроном Содиқ Собиров «Ёш ленинчи» колхозида бошланғич партия ташкилотининг секретари эди. У КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорлари ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг пленумда сўзлаган нутқини ўрганиб чиққач, қолоқ бригадани кўтаришга отланди. Колхоз правлениеси унинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, камҳосилли 2- ва 3-бригадани бирлаштириб, йириклаштирилган шу бригада бошлиғи қилиб тайин қилди. Ўртоқ Собиров қолоқ бригадага келгач, амалий иш бошлаб юборди. Бригада территориясидаги ташландиқ 10 гектар ерни очиб олишга, бригадада гектаридан олинадиган ҳосилни ўтган йилги 18 центнер ўрнига 32 центнерга етказишга киришди. Бундай резерв ва имкониятларни райондаги бошқа колхоз ва бригадаларда ҳам кўплаб учратиш мумкин.

ЯНГИ, ПРОГРЕССИВ УСУЛЛАР АСОСИДА

«Москва» колхозининг Тош Мирзаев, «Бухоро» колхозининг Имом Раҳмонов, Сталин номли колхознинг Ражаб Бафоев ўртоқлар бошлиқ трактор-далачилик бригадалари ғўзани икки томонлама ишлаб ва пахтанинг кўп қисмини машинада териб олиб, яхши кўрсаткичларга эришдилар. Ўртоқ Ражаб Бафоев гектаридан 34,4 центнердан пахта етиштирди. Бу — Сталин номли колхознинг ўртача етиштирган ҳосилидан 12 центнер кўпдир. Бригадада ҳар бир ишловчига сал кам 20 тоннадан пахта тўғри келди, 1 центнер пахта етиштириш 3,5 меҳнат кунига тушди.

Биз янги ва прогрессив усулнинг афзаллигини намойиш қилган бу бригадаларнинг нодир тажрибасини кенг ёйишга катта эътибор бераётирмиз. Колхозларда 17 та комплекс механизациялаштирилган бригадалар ташкил этдик. Трактор-далачилик бригадалари сонини кўпайтириб, 93 тага етказдик.

Бу бригадаларга ишчи кучи, ҳайдов ва чопиқ тракторларини ажратиб бердик. Ҳар бир киши ҳисобига 3—5 гектардан пахта ери биркитдик. Райондаги 9835 гектар пахта майдонидан 7600 гектари шу бригадаларга ажратиб берилди. Умумий майдоннинг тўртдан уч қисмидаги ғўзани кетмонсиз парвариш қилиш ва 8900 гектар ердаги ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлаш тадбирларини белгилаб чиқдик.

Бу йил 5300 гектар ерга чигитни режа сими тортиб, квадрат-уялаб экамиз. Шу мақсадда 110 экиш агрегати ташкил этилди. Агрегатлар состави 600 кишидан иборат бўлиб белгиланди. Кузги шудгор сифатли тугалланди. Энди техникани кўкламги экишга пухта тахтлаш, агрегат аъзоларини қайта тайёрлаш каби қишки тадбирлар бир-бирига боғлаб олиб борилмоқда.

МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТ — ҲОСИЛДИР

Асосий деҳқончилик қилаётган ерларимиз Зарафшон дарёси бўйидаги ерлар ҳисобланади. Бу жойларда ер ости сувлари юза бўлгани учун кўплаб коллекторлар, зовурлар олинган. Агарда булар вақти-вақтида қазилиб ва тозалаб турилмаса, экинга зарар етказади. 1958—1959 йилларда ана шу соҳаларга етарли эътибор берилмади. Натижада пахтазорларнинг бир қисми захлаб кетди, шўрланди. Гектарида белгиланган ғўза туплари тўла сақлаб қолинмади. Биз агрономлар, тажрибакор деҳқонлар билан маслаҳатлашиб, чигит экишгача мавжуд эски коллекторларни ва зовурларни тозалаш, ремонт қилиш масаласини асосий вазифа қилиб қўйдик. Кейинги ҳафталарда бир неча юзминг кубометр тупроқ қазиб чиқарилди.

Яна бундай шароитдаги ерларнинг ҳосилдорлигини оширишда минерал ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланиш ғоят катта аҳамиятга эгадир. Ўтлоқ ва захкаш ерлар айниқса фосфорга жуда муҳтож. Баъзи ерларда фосфор етишмаганлигидан чигитнинг униб чиқиши кечикиб кетади. Биз шуни ҳисобга олиб, ўтлоқ ва захкаш участкаларга шудгор олдидан мумкин қадар кўпроқ фосфор ўғити ва гектарига 3—4 тоннадан маҳаллий ўғит солишни таъминладик.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, районда шу чоққача маҳаллий ўғит тайёрлаш ва ерга солишга яхши эътибор берилмай келинган. Кўпгина колхозларда, хусусан кам ҳосилли қолоқ колхозларда ва бригадаларда оддий усулда қурилган гўнгхоналар ҳам йўқ эди. Маҳаллий ўғит ерга чиритилмасдан солингани орқасида баъзи бригадаларда ер ифлосланиб кетган. Ҳосилга зарар етказадиган бу хато тузатиляпти. Январь-февраль ойлари давомида ҳар бир бригадада камида 3—4 тадан гўнгхона бўлишини қаттиқ қилиб қўйдик. «Москва», Карл Маркс номли, Сталин номли, Калинин номли колхозларда ўғит тайёрлаш, сақлаш ва ўрага солиш учун алоҳида бригадалар ишлаб турипти.

Ҳозир ернинг шўрини ювиш, яхоб бериш билан бир қаторда, маҳаллий ўғит тўплаш қизғин бораётир. Биз январь-февральни ўғит тўплаш зарбдор ойлиги деб эълон қилдик. Шу юзасидан колхозларга конкрет топшириқ — графиклар бердик. Бунинг бажарилишини кун сайин назорат қилиб бормоқдамиз. Биз шу икки ой мобайнида ҳар гектар ер ҳисобига 12—15 тоннадан маҳаллий ўғит тайёрлаш ва далага чиқариб қўйишни қатъий қилиб қўйдик.

Бизнинг шароитимизда ерга гўнг билан эски девор тупроғини солиш ернинг ҳосилдорлигини оширишда энг муҳим омиллардан биридир. Районимиз территориясида эски қўрғонлар, тепаликлар, деворлар, ариқлардан чиқарилган лойқа тупроқлар кўп. Бундан ташқари областдаги кўпчилик районларнинг чорва моллари районимизга туташиб кетган Ўртачўл яйловларида боқилади. Демак, колхозларимиз маҳаллий ўғитни истаганча тўплаши, шу йўл билан ернинг ҳосилдорлигини ошириш мумкин. Ўғит—ҳосил демакдир. Ўғитни қанчалик кўп тўплаб, ернинг унумдорлигини оширсак, пахтадан шунча юқори ҳосил етиштирган бўламиз.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларидан руҳланган районимиз колхозчилари, механизаторлари ички имконият ва резервлардан тўла фойдаланиб, етти йилликнинг иккинчи йилида қолоқликдан чиқадилар, пландаги 21400 тонна ўрнига 23000 тонна пахта етиштирадилар. Районимизда 1960 йилда гектаридан 20—22 центнердан кам пахта етиштирадиган колхозлар ва бригадалар қолмайди. Пилла сабзавот етиштиришни кўпайтиришда, чорвачилик маҳсулотларини оширишда ҳам катта ютуқларни қўлга киритамиз.

ҚОНСИЗ ОПЕРАЦИЯ

Операцияга ҳамма нарса тахт эди. Соя туширмайдиган лампалар ёқилди, беморга наркоз берилди.

— Юрғизинг, — деди хирург ва кичик ялтироқ асбобни қўлига олди. Бу асбоб шнур билан ғилдиракли шкафчага уланган эди. Шкафчанинг юқориги эшигидаги приборлар стрелкаси қимирлаб кетди.

— Бошлаш мумкин, — деди ассистент приборларга қараб, — пичоқ ишлаяпти.

Беморнинг баданига пичоқ урилди. Қон чиқмади. Асбоб ўнларча ва юзларча ингичка қон томирларини кесиб тўқиманинг ичига кириб борар эди. Операция вақтида бемор қон йўқотмайди.

Врачнинг қўлида оддий скальпель эмас, балки янги хирургия асбоби — электр пичоғи бор эди. Хирургия аппаратлари ва асбоблари илмий-текшириш институтининг конструкторлари яратган бу ажойиб пичоқ ўтмас бўлгани учун бирор жойингизни кесиб олишдан қўрқмайсиз. Операция қандай ўтказилади?

— Электр пичоғи қирқмайди,— дейди Сталинграддаги медицина асбоблари заводининг бош конструктори Л. В. Смирнов. — Пичоқнинг учидаги тиғда электр заряди пайдо бўлади. Ана шу заряд тўқимани қирқиб, шу билан бир вақтда электр пайвандлаш аппарати сингари қон томирларини «пайвандлаб» (улаб) кетади. Электр пичоқ ёрдамида операция ўтказилганида деярли қон чиқмайди. Бу эса хирургни операция қилинадиган жойга қисқичлар қўйишдан озод қилади, операцияни енгиллаштиради ва тезлаштиради. Электр пичоғи операция қилинаётган кишига оғриқни сезмаслик имконини беради.

Завод «электр пичоқ» аппаратларидан дастлабки 5 тасини тайёрлади. Яқинда улар Сталинграддаги клиникаларда тажрибадан ўтказиш учун юборилди. Бу йил электр пичоқлар кўплаб ишлаб чиқарила бошланади.

ДОНГДОР КИШИЛАР ҲУЗУРИДА

СОҲИБКОРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

(Кекса соҳибкор, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг тажрибакор агрономи, Сталин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ризамат МУСАМУҲАМЕДОВ билан суҳбат).

Боғдорчилик — ўзбек халқининг ота касби. Республикамизнинг иқлими меванинг ҳамма турларини, айниқса токчиликни ривожлантириш учун жуда қулайдир. Бизда етиштириладиган хилма-хил узумлар, олма, нок, шафтоли, анор, анжир ва бошқа ширин-шакар ноз-неъматлар бутун дунёга машҳур.

Мен олтмиш йилдан кўпроқ вақтдан буён токчилик билан шуғулланаман. Утмишда боғдорчилик оғир машаққат эди. Хусусий хўжаликларнинг токзорлари майда, парча ерлардан иборат бўлиб, атрофи пахса деворлар билан ўраб олинган эди. Бу токзорларни машина билан парвариш қилиш тўғрисида ўйлаш ҳам мумкин эмас эди.

Совет ҳокимияти йилларида республикамизда токчилик ишлари тубдан ўзгарди. Нуқул узум етиштирадиган йирик совхозлар ташкил қилинди, колхозларда эса токзорлар майдони кенгайтирилди. Масалан, ҳозирги вақтда биргина «Булунғур» совхозининг ўзида ҳосилга кирган 600 гектар токзор бор. Самарқанд районидаги Киров номли колхоз 400 гектар ҳосилдор токзорга эга. Эндиликда ток йирик, яхлит майдонларга экилмоқда. Токзорларни механизация усулида парвариш қилиш кенг йўлга қўйилмоқда. Бу эса узум ҳосилини тобора ошириш имконини бермоқда.

Мен токчиликда кўп йиллик тажрибаларимга суяниб ва олимлардан ўрганиб, Оққовоқ тажриба станциясидаги намуна участкасида ток ўстириш ва унинг навини яхшилаш йўли билан бир гектар ердан 60 тоннага етказиб узум ҳосили олишга муваффақ бўлдим. Бизда узумдан рекорд ҳосил олаётган соҳибкорлар кўп. Самарқанд районидаги Киров номли колхознинг, шунингдек бошқа колхозларнинг илғор бригада, звенолари гектаридан 20—30—35 тоннага етказиб узум ҳосили олмоқдалар.

Бироқ, республика бўйича умуман олганда ҳар гектар токзордан олинаётган узум ҳосили 4—5 тоннадан ошмайди. Бу эса кўп колхоз ва совхозларда мўл узум ҳосили етиштириш учун мавжуд резервлардан ва катта имкониятлардан етарли фойдаланилмаётганлигини кўрсатади.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан бир қаторда мева ва узум ҳосилини кўпайтириш юзасидан ҳам катта вазифалар қўйди. Бунинг учун аввало колхоз ва совхозларда токзорлар майдонини кенгайтиришимиз энг муҳими, ҳосилдорликни оширишимиз керак. Бунда ҳар гектар ерда кўпроқ ток кўчати жойлаштириш катта аҳамиятга эгадир. Ўзбекистонда ҳозирги боғларимизда ҳар гектар ердаги ток ўртача 500—600 тупдан ошмайди. Ҳолбуки, маҳаллий сорт токларни бир гектарга 1100 тупгача. Яхши ўсмайдиган токларни эса 1600 тупгача жойлаштириш мумкин. Боринг, ўрта ҳисобда гектарида минг туп ток бўлсин. Ҳар тупидан 10 килограммдан узум олинганда 10 тонна бўлади. Ахир, яхши ҳосилга кирган токнинг битта навдасидан бир челак узум олиш мумкин-ку!

Шунинг учун биз ҳосилдорликни оширишни энг асосий вазифа қилиб қўйишимиз керак. Бунга қандай йўл билан эришилади? Токчиликни ривожлантириш учун бизда жуда катта имкониятлар бор — ер кўп, сув серob. Қаттиқ шўрланган ерлардан ташқари ҳамма жойда, тошлоқ ерларда ҳам, дўнг ва тепаликларда ҳам ток ўса беради. Бундай ерларда узум ҳосили эртароқ етишади ва токлари баҳорги совуқлардан яхшироқ сақланади. Демак, колхоз ва совхозларда токзор қилиш учун участка танлашга алоҳида эътибор бериш, пахта ва бошқа экинлар экиладиган яхлит карталарнинг бир чеккасини ажратиш лозим. Агар колхозда, ёки совхозда бу йил 10 гектар ерга боғ қилинса, кейинги йилларда экиладиган токзорлар шунга суяб, ёнма-ён қилиниши керак. Бунда боғни парвариш қилиш, уни қўриқлаш осон бўлади.

Боғ ташкил қилишда айрим жойларнинг шароити ва хусусиятини эътиборга олиш керак. Чунончи, темирйўлга яқин ерларда узоқ жойларга юборишни мўлжаллаб, яхши нав хураки токларни, вино заводларига яқин ерларда винобоп токларни, Қашқадарё, Сурхондарё каби дашт ерларда эса майизбоп токларни экиш керак.

Шу билан бирга Оҳангарон, Бўстонлиқ, Паркент каби тоғлиқ жойларда ўша ернинг ўзига мослашган нав токларни ва бошқа меваларни экишга алоҳида эътибор бериш зарур.

Мўл узум ҳосили етиштиришда токчилик ишларини кенг равишда механизациялаштириш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Жумладан, ток экиш учун ҳозир айрим чуқурлар қазиб турмасдан, канавокопатель билан 60 сантиметр чуқурликда катта ариқ очиб, яхши режалаб қатор ораларини ва туп ораларини механизация билан ишлашга мослаштириб экиш лозим. Бу эса қўл меҳнатини 70—75 процент камайтириш имконини беради.

Токчиликни ривожлантириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш учун боғдорчилик ва токчилик бригадаларини мустаҳкамлаш, уларга энг яхши соҳибкорларни доимий бириктиб қўйиш, ёшлардан мутахассис кадрлар тайёрлаш, ток экиш учун энг мувофиқ ерларни ажратиш, экиладиган сортларни танлаш, ҳар бир колхоз ва совхозда ток қаламчаси тайёрлаш ва кўчат етиштириш — мана булар, ҳозирги вақтдаги энг муҳим вазифадир. Ҳар бир колхоз ва совхозда кўкламда ток ва бошқа мева кўчатлари экиш юзасидан белгиланган топшириқ тўла бажарилсин.

Партия ва ҳукумат боғдорчиликни, айниқса токчиликни юксалтириш учун кенг йўл очиб берди. Шу муносабат билан шу йил кўклам олдидан боғдорчиликка бағишланган республика кенгаши ўтказилса жуда яхши бўлур эди.

Мен, бир кам саксонга кирдим. Лекин ҳали тетикман. Ўзим севган токчилик ишидан ажралганим йўқ. Бу йил колхоз ва совхозларда бевосита ўзим иштирок қилиб, 250 гектар ерга ток ва бошқа мева кўчатлари ўтказишда ёрдам бериш мажбуриятини оламан.

БЎРДОҚИГА БОҚ!

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

Зомин мол семиртириш совхози коллективи Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Республикада чорва молларни йил бўйи бўрдоқига боқишни ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб бериб, мол ва қўйларни гўштга фақат юқори семизликда топшириш учун курашмоқда.

Совхоз ўтган йилнинг сентябрь ойида ташкил қилинган бўлиб, чорвадорлар қисқа вақт ичида яхши натижаларни қўлга киритдилар. Йил охиригача гўшт комбинатига 1500 қўй юқори семизликда ва 5 мингга яқини ўрта семизликда топширилди. Бош чўпонлардан Ж. Паздаев, А. Соипов, О. Избосаров, Қ. Эшпўлатов ўртоқлар ўз отарларида қўйларнинг кузда тутилган 2,4 килограмм ўрнига 5—6 килограммдан семиришини таъминладилар.

Ҳозирги вақтда совхозда 1600 қўй, 500 қорамол, 1000 га яқин от бўрдоқига қўйилган. Уларга арпа уни, ширали ем-хашак бериб боқиляпти.

Етти йиллик планга асосан совхозда 1965 йилга бориб 90 минг қўй, 10 минг қорамол ва йилқи ҳамда 2000 бош чўчқа семиртирилиши, 1024 тонна қўшимча гўшт олиниши керак.

Мол-қўйларни семиртириш учун зарур бўлган ем-хашак совхознинг ўзида етиштирилади. Бу йил 650 гектар ерда арпа, 1000 гектар ерда беда ва 400 гектар ерда маккажўхори ва кунгабоқар етиштирилади.

А. ОРОЛОВ.

САБЗАВОТ ВА КАРТОШКА МЎЛ БЎЛАДИ

ЯХШИ ТАШАББУС

Бухоро эндиликда саноат ўчоғига айланди. Корхоналарда ишлаётган ўн минглаб ишчи, инженер-техник ходимлар ва шаҳар аҳолисини сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотлари билан йил бўйи таъминлаш партия ҳамда совет ташкилотларининг муҳим вазифаларидан биридир.

Шу мақсадда Ўзбекистон КП Бухоро область комитети сабзавотчиларнинг кенгашини ўтказиб, улар олдига сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотларини кўпайтириш масаласини қўйди.

Айни вақтда шаҳарда Фрунзе номли ихтисослашган колхоз, Когон районидаги «Когон» совхозида 5 та, Ғиждувон районидаги Карл Маркс номли ва «Гулистон» колхозида 2 тадан сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштирадиган махсус бригадалар ташкил этилди.

500 МИНГ ТУП

Косон районидаги Энгельс номли колхоз қишлоғи йилдан йилга обод ва кўкаламзор бўлмоқда. Колхознинг Холбой Бозоров ва Ҳақберди Рўзиев бошлиқ боғдорчилик бригадалари кўчат ўтказишда мақтовга арзирлик иш қилдилар. Улар йўл ёқаларига, дала шийпонлари олдига 50 минг туп ҳар хил мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқаздилар.

Боғбонлар бодомни кўпайтиришга жиддий эътибор беряптилар. Ҳозир 5 гектар ерга фақат бодом кўчати ўтқазилди. Кўчатларнинг деярли ҳаммаси тутди.

А. ПЎЛАТОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОСТАВИДАГИ НАМАНГАН ОБЛАСТИНИ ТУГАТИШ ТЎҒРИСИДА

Фарғона водийсининг халқ хўжалигини янада ривожлантириш, ер ва сув ресурсларидан яхшироқ фойдаланиш, давлат бошқарув аппаратини такомиллаштириш ва шу аппаратни сақлаш учун бўладиган харажатларни камайтириш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР составидаги Наманган области тугатилиб, Наманган шаҳри, Наманган, Норин, Учқўрғон, Уйчи ва Янгиқўрғон районлари Андижон области составига, Поп, Чуст, Тўрақўрғон ва Косонсой районлари Фарғона области составига қўшиб берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
И. БАБКОВ.

1960 йил 25 январь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОСТАВИДАГИ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИНИ ТУГАТИШ ТЎҒРИСИДА

Ер-сув ва моддий ресурслардан янада рационал фойдаланиш, давлат бошқарув аппаратини такомиллаштириш ва уни арзонлаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР составидаги Қашқадарё области тугатилиб, Косон районидаги Муборак ва Қорақум посёлка Советларининг территорияларидан ташқари ана шу областнинг бутун территорияси Сурхондарё области составига қўшиб берилсин.

Косон районидаги Муборак посёлка Советининг территорияси Бухоро область Когон райони составига, Қорақум посёлка Советининг территорияси шу областнинг Навоий райони составига қўшиб берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
И. БАБКОВ.

1960 йил, 25 январь
Тошкент шаҳри.

ОЗАРБАЙЖОН АДАБИЁТИ ҲАФТАЛИГИ

ФАРҒОНАДА УЧРАШУВ

ФАРҒОНА, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Ўтган шанба куни фарғоналиклар озарбайжонлик азиз меҳмонларни кутиб олдилар. Меҳмонлар кундуз куни Марғилон ва Фарғона шаҳарларининг диққатга сазовор жойларини, йирик саноат корхоналарини, қад кўтараётган қурилишларини, колхоз далаларини бориб кўрдилар.

Шу куни кечқурун Фарғона шаҳридаги шинам клублардан бирида Озарбайжон ёзувчилари ва санъат усталарининг шаҳар аҳолиси билан самимий учрашуви бўлди.

ЧЎЧҚА ҚАНДАЙ КЎПАЯДИ?

Бир чўчқадан уч тонна гўшт олиш мумкин!

КОНСУЛЬТАЦИЯ

Республикамизда сўнгги йилларда чўчқачиликни ривожлантириш йўлида кўп ишлар қилинди. Деярли ҳамма колхоз ва совхозларда чўчқачилик фермалари бор. 1958 йилда чўчқалар 24 минг бош, 1959 йилнинг 6 ойи ичида эса 26 минг бош кўпайди. Бироқ гўшт етиштиришда чўчқачиликнинг салмоғи жуда кам. Чўчқа гўшти республикада тайёрланган ҳамма гўштнинг фақат 14 процентини ташкил қилади. Гўшт тайёрлаш плани асосан йирик ва майда қорамолларни сўйиш ҳисобига бажарилмоқдаки, бу, уларни кўпайтиришга тўсқинлик қилиб қолмоқда.

1960 йилда давлатга деярли икки йиллик планга тенг миқдорда гўшт сотиш мажбурияти олинди. Шу сабабли чўчқачиликни кескин даражада ривожлантириш—республика чорвачилиги олдида турган муҳим вазифалардандир. Бунинг учун даставвал чўчқалар маҳсулдорлигини ошириш, уларнинг биологик хусусиятидан тўла фойдаланиш зарур.

Чўчқа — энг маҳсулдор ҳайвон. Тўғри боқилганда, ҳар бир чўчқа 13—16 та, ҳатто ундан кўпроқ болалайди. Украина, РСФСР, Белоруссия ва бошқа республикаларнинг колхоз ва совхозларида чўчқаларни 2 марта болалатиб, ҳар биридан 22—25 тадан бола олиш оддий бўлиб қолди. Бизда айрим хўжаликларгина бир она чўчқадан йилига 18—20 бола оладилар, кўп хўжаликларда эса 8—12 тадан ошмайди.

Бу фактлар республикамизда чўчқачиликка етарли эътибор берилмаётганини, имкониятлардан тўла фойдаланилмаётганини кўрсатиб турипти.

Чўчқа жуда тез етиладиган ҳайвон. Илғор хўжаликларда бир чўчқадан 3 тоннагача (тирик вазнда) гўшт етиштирилмоқда. Янги туғилган чўчқа боласининг оғирлиги 1—1,2 килограмм бўлади. 12 ойдан сўнг унинг оғирлиги 160 килограммга етади, унинг вазни бир йилда 133 баравар ортади. Ҳолбуки, бузоқ туғилганда 25—30 килограмм келади, 12 ойдан сўнг 200 килограммга етади, яъни 8 баравар кўпаяди, холос.

Бир центнер чўчқа гўшти етиштириш учун мол ёки қўй гўшти етиштиришга нисбатан анча кам ем-хашак сарфланади. 6 ойликкача бўлган чўчқанинг бир килограмм семириши учун 3,5 озуқа бирлиги, 10 ойликкача бўлган чўчқаларга 4,5 озуқа бирлиги сарфланса, бузоқларга 8—12, қўйларга 7—8 озуқа бирлиги сарфланади.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш учун чўчқанинг бу қимматли хусусиятларидан тўла фойдаланиш лозим. Кўп хўжаликларда ҳар чўчқадан 3 тонна ўрнига бир тоннага етар-етмас гўшт етиштирилаётир. Чўчқа болаларини боқиб семиртириш учун 6 ой ўрнига 10—11 ой вақт сарфланмоқда. Уларнинг нобуд бўлиши ҳали ҳам кўп.

Чўчқа гўштини етиштиришда чўчқа болаларини парвариш қилиш масъулиятли ишдир. Чўчқа болаларини сақлаб қолиш ва уларни соғлом ўстириш зарур. Улар 2 ойгача онасидан ажратилмайди. Бу даврда она чўчқа яхши боқилиши керак.

Лекин, она чўчқанинг сути кўп бўлса ҳам, болаларини 5 кундан сўнг ёғи олинмаган сигир сути билан боқиш талаб қилинади. Дастлабки кунларда 25—30 граммдан берилади ва аста-секин кўпайтириб борилади. 20 кундан сўнг эса ёғи олинган сут бериш мумкин.

Чўчқа болаларининг нормал ўсиши учун минерал озуқа бериш катта аҳамиятга эга. Бундай озуқа майдаланган ёғоч кўмири ва қизил тупроқ ёки майдаланган ғиштни аралаштириб тайёрланади.

Чўчқа болаларини боқишда антибиотиклардан ҳам фойдаланилмоқда. 1 грамм антибиотик (пенициллин, биомицин) бир литр сувда эритилади ва эрталаб-кечқурун чўчқа 10 кунлик бўлгунча 2,5 миллиграммдан, 20 кунлик бўлгунча 5 миллиграммдан антибиотик берилади. Бундай қилганда, чўчқа болаларининг нобуд бўлиши камаяди, улар яхши ўсади, оғирлиги 20—25 процент ортади.

Етти кунлик бўлгач, чўчқа болаларига қовурилган, майдаланган дон берилади. Бу, қоринда туз кислотаси ва пепсин ҳосил бўлишини тезлаштиради, ем-хашак яхши ҳазм бўлади.

2 ойдан сўнг чўчқа болалари сутдан ажратилиб, уларга рацион белгиланади.

Республикамиз хўжаликларида оз ем-хашак сарфлаб, арзон чўчқа гўшти етиштириш зарур. Чўчқалар гўшт учун семиртирилганда, ёши олти ойликка етгач, оғирлигининг 80—90 килограмм бўлишига эришиши ва шу билан семиртиришни тўхтатиш керак.

Шуни ҳам айтиш зарурки, республикамиздаги кўп хўжаликларда рацион тўғри белгиланмаганидан, чўчқаларни семиртириш учун узоқ вақт ва кўп озуқа сарфланмоқда. Натижада етиштирилган гўштнинг таннархи ортиб кетаётир.

Семиртиришда эркак чўчқаларни бичиш катта аҳамиятга эга. Бу иш чўчқа боласи онасидан ажратилмай туриб ёки 3—4 ойлик бўлганда ўтказилади.

Пахта етиштирувчи хўжаликларда чўчқачилик кўп гўшт олиш манбаи сифатида катта аҳамиятга эгадир. Хўжалик раҳбарлари, мутахассислар ва чорвачилик ходимлари чўчқаларнинг маҳсулдорлигини оширишга, уларни боқишни яхшилашга ҳамда чўчқа болаларининг тўғри парвариш қилиниши ва семиртирилишига эътиборни кучайтириб, чўчқачиликнинг кескин ривожланишига эришмоқлари керак.

А. ЯНУШКЕВИЧ.

БУГУН ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 10 ЙИЛЛИГИ

СОВЕТ-ҲИНД ДЎСТЛИГИ ЯШАСИН!

СУРАТДА: Бхилаи заводининг кокс-кимё цехи.

П. Кречнев фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

ҚАТТА ҲУРМАТ

СОВЕТ МЕҲМОНЛАРИ ҲИНДИСТОНДА

ДЕҲЛИ, 23 январь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов ва унинг ҳамроҳлари бугун эрталаб Деҳлидан Бхилаига (Мадхья Прашед штати) жўнаб кетдилар. Ф. Р. Козлов Бхилаида Ҳиндистондаги энг йирик янги қурилишлардан бири — Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилаётган Бхилаи металлургия заводининг қурилиши билан танишади.

Шу куни СССР Олий Совети депутати Е. А. Фурцева Мадорасга жўнаб кетди.

Ф. Р. ҚОЗЛОВ БХИЛАИДА

БХИЛАИ, 23 январь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов бугун эрталаб Ҳиндистон пўлат, ер ости бойликлари ва ёқилғи министри Сваран Сингх, Ҳиндистон пўлат, ер ости бойликлари ва ёқилғи министрлигидаги давлат министри Малавия, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов ва бошқалар ҳамроҳлигида Бхилаига бора туриб, Райпур шаҳрига келди.

Райпур аэродромида Ф. Р. Козловни ва унинг ҳамроҳларини Мадхья штатининг бош министри Прадеш Катжу, Бхилаидаги завод директори Шривастава ва бош инженер Н. В. Голдин, бошқа совет мутахассислари, завод маъмуриятининг вакиллари, Райпур жамоатчилигининг жуда кўп вакиллари кутиб оладилар. Ҳиндистон одати бўйича Козловга ва унинг ҳамроҳларига очилган гул шодалари тақдим этилади. Гул шодалардан бирини Райпурнинг энг кекса кишиси Бал Кисан Натани тақдим этади. 90 ёшга кирган бу чол совет меҳмонини кутиб олиш учун атайлаб шаҳардан аэродромга келган эди.

Келган меҳмонлар машиналарга тушиб, Бхилаи томон йўл оладилар.

Машиналар металлурглар шаҳри —Бхилаига кириб келадилар. Совет меҳмонлари самимий кутиб олинади. Бутун йўл бўйида мингларча ҳинд ва совет қурувчилари — завод ишчилари, инженерлари, хизматчилари турибди. Кўпгина кишилар хотинлари ва болалари билан келган. Табрик овозлари тинмайди.

Ф. Р. Козлов, Ҳиндистон министрлари ва уларнинг ҳамроҳлари бир оз дам олгандан кейин, заводни томоша қилишга жўнайдилар.

Е. А. ФУРЦЕВА МАДОРАСДА

МАДОРАС, 24 январь. (ТАСС). Умум Ҳиндистон хотин-қизлар конференцияси тайёргарлик комитетининг таклифига биноан, кеча СССР Олий Совети депутати Е. А. Фурцева ва унинг ҳамроҳлари Мадорасга келдилар. Совет меҳмонлари Умум Ҳиндистон хотин-қизлар конференцияси сессиясининг очилиш маросимида ҳозир бўлдилар.

Е. А. Фурцева делегат хотин-қизларга қарата табрик нутқи сўзлаб, уларга яхши ният визити билан Ҳиндистонга келган К. Е. Ворошиловдан ва Ф. Р. Козловдан ҳамда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрущевдан қизғин табриклар топширди.

Е. А. Фурцева сессия ишларига муваффақият тилади ҳамда Ҳиндистон хотин-қизларини тинчлик йўлидаги курашда бутун жаҳон хотин-қизлари билан куч-ғайратларини бирлаштиришга чақирди.

ДЕҲЛИДА ТАНТАНА

ДЕҲЛИ, 24 январь. (ТАСС). Бугун кечқурун Деҳлининг шаҳар қалъаси —Қизил фортда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ва СССР Министрлар Советининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов шарафига гражданлик тантанали қабул маросими бўлди. Ҳинд халқининг мустамлакачилар билан олиб борган шиддатли жангларини кўрган Деҳлидаги бу эски қўрғон марказидаги кенг майдон Ҳиндистон пойтахтининг минглаб гражданлари билан лиқ тўлди.

Катта қабул маросимлари бўладиган қадимий залнинг айвонида қурилган минбарга К. Е. Ворошилов, Ф. Р. Козлов, Ҳиндистон бош министри Неру, Совет раҳбарларининг ҳамроҳлари, шунингдек СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов чиқишлари билан тўпланган халойиқ уларни тик туриб қарсаклар билан кутиб олди. Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон Республикасининг гимнлари тантанали янграйди. Сўнгра, жимлик бошлангач, гуллар билан безалган минбар яқинида ҳинд хотин-қизлари хори табрик қўшиғини ижро этади.

Шаҳар мэри Трилок Чанд совет меҳмонларига гул шодалар тақади ва К. Е. Ворошилов номига ёзилган табрикномани ўқиб беради.

К. Е. Ворошилов ва Ж. Неру нутқ сўзладилар. Уларнинг нутқлари қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди.

ҲИНДЛАР ҚАЛБИ РОССИЯ БИЛАН...

«Қалбим сен билан Тошкент» деган очеркни ўқигандирсиз. Газетамизнинг ўтган йил 22 декабрь сонида босилган бу очеркда собиқ ишсиз, ҳаммол, инглиз мустамлакачилари одам ўрнида кўрмаган ҳиндистонлик Моддан Мохан Хардатнинг ҳаёти ҳикоя қилинганди. У, Совет Иттифоқига келиб, Ўзбекистонда узоқ йиллар яшайди. Ўрта Осиё давлат университетининг ўқитувчиси ва студенти бўлди. Қандай бахт! Қандай гўзал тақдир, бу!

Ўтган йил М. Мохан Хардат Ҳиндистонга бориб, туғишганлари олдида тўрт ой меҳмон бўлиб қайтиб келди. Азиз ҳинд дўстимиз мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди.

— Қизиқ бўлди. Ота-онам, маҳалламиздаги ёри-дўстларим «номи ўчиб кетган Хардатни тирилиб келганини эшитиб» кулбамизни босиб кетишди. Беш юздан ошиқ киши кўргани келишди. Ахир улар Россиядан келган азиз меҳмонни ўз кўзлари билан кўришни истардилар. Саволлар ёғилиб кетди. Совет Иттифоқи ҳақидаги гапларни завқ билан эшитишди.

Суҳбатдошларим Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами туфайли Ҳиндистоннинг саноати, қишлоқ хўжалиги ва маданияти ривожланаётганини ҳикоя қилдилар. Ҳиндлар: «агар Россия дўстлик қўлини узатмаганда эди, ўн йилда эришилган ютуқларимизни 30—40 йилда ҳам эплайолмасдик. Н. С. Хрущев ҳинд-рус дўстлигини мустаҳкамлаш учун астойдил куч сарфламоқда. Бхилаи металлургия заводининг муддатидан илгари қурилиб ишга туширилиши — Совет Иттифоқининг ҳиндларга яхши ният билан қарашаётганлигини кўрсатади», дейишди.

РОССИЯЛИК МЕҲМОНЛАРГА

Кедарнатх АГРАВОЛЬ

Меҳнатнинг қудратин билганлар, салом!
Ойга бахт байроғин илганлар, салом!
Пўлатдай тобланган сизда ирода,
Туғишган дўстлармиз, ишонч зиёда.

Ўз бахтин, иқболин ўйлар Ҳиндистон,
Ўлканинг томирида кўпирмоқда қон.
Қоронғу туюлган, энди равшандир,
Мониклик йўқолди, ватан гулшандир.

Соғинган акадек Волга — синглисин,
Ганг қутлар севиниб дўстлар элчисин.
Халқ хуррам, дўстликнинг чеки йўқ сира,
Кўзлар дер: катта бахт дўст экан Москва.

Дўстларим! Сизлардан аямаймиз жон,
Меҳр гулин тутади ҳар бир хонадон.
Олинглар туйғулар, ўйларимизни...
Қалбдан оқиб чиққан куйларимизни.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Совет кишиси Деҳли ва Калькутта, Бомбай ва Банорас кўчаларида сира тез юролмайди. Ҳар қадамда истараси иссиқ, қалби очиқ кишилар қўлингизни қисади, сўнг саволлар ёғдиради: «Бхилаига бордингизми?», «Ҳиндистон сизга ёқдими?», «Тож маҳални кўрдингизми?»...

Ҳар бир ҳинд — кексаси ҳам, ёши ҳам, эркаги ҳам, аёли ҳам «Бхилаи» ва «Тож маҳал» сўзларини зўр ифтихор билан тилга олади. Мабодо унинг саволларига «йўқ» деб жавоб берсангиз: «албатта бориб кўринг, Бхилаи билан Тож маҳални кўрмаган одам Ҳиндистонни кўрмадим деяверсин» деди.

Биз Агра шаҳрига ҳуфтонларда кириб бордик. Шофер ажойиб ҳинд куйларини ҳиргойи қилиб келарди. У бирдан тўхтадида:

— Тож маҳал, — деди узоқда ярақлаб турган гумбаз ва миноралани кўрсатиб.

Бу сафар одат бузилди. Машиналаримиз меҳмонхонага эмас, Ой нурида болқиб турган ана шу афсонавий обида сари юраверди.

Уни дунёдаги етти ажойиботнинг бири деганларича ҳам бор экан.

У Ойдан кўра ёруғроқ. Сабаб: Ойдан нур қабул қилиб оларкан-да, ўн баравар қилиб қайтараркан. Уни Агра шаҳрининг машъали деса бўларкан.

Тож маҳални кундуз куни ҳам бориб кўрдик. Кўрди-гу, тунги фикримиз нотўғри эканлигини пайқадик. Тож маҳал фақат Агранинг эмас, бутун Ҳиндистоннинг машъали экан. Қуёш нурида унга боқиб бўлмас экан. Бугина эмас. Бу санъат обидаси улуғ ҳинд халқининг ўткир зеҳни, зўр иродаси, беқиёс маҳоратининг тимсоли, Ўрта Осиё ва Ҳиндистон халқларининг дўстлиги, ҳамкорлиги тимсоли экан. Чунки уни бутун ҳинд халқи билак кучи, пешона тери, ақл-заковати билан тиклаган, уни қуришга Самарқанд ва Бухородаги бебаҳо ёдгорликлар ижодкорларининг ҳам меҳнати сингган экан. Тож маҳал фақат оқ мармардан ишланган. Ғарбдаги маданиятпараст мақтанчоқлар унинг сирига ҳали ҳам тушунолганлари йўқ.

Тож маҳални Ҳиндистоннинг машъали, дедик. Тўғри. Лекин бу қадимий машъал. Ўз эркини, тақдирини ўз қўлига олган ҳинд халқи учун бу машъал ҳиралик қилиб қолди. Мамлакат экономикасини олға силжитиш, унинг мустақиллигини ва халқ фароғатини ошириш учун оғир индустрия машъали керак бўлиб қолди.

Инглиз мустамлакачилари ери ва халқи Англияникидан бирнеча баравар кўп бўлган бу мамлакатда уч юз йилдан кўпроқ ҳокимлик қилиб, унинг экономикасини жар ёқасига келтириб қўйган эдилар.

Ҳиндистон Республика деб эълон қилингач, мамлакатнинг индустриал машъалини яратиш энг муҳим вазифа бўлиб қолди. 1956—1961 йилларга мўлжалланган иккинчи бешйиллик планга мувофиқ бу ерда ҳар бири йилига бир миллион тоннадан пўлат чиқарадиган учта металлургия заводи қурилиши керак эди. Совет кишисининг кўзи билан қараганда бу режа кичкинагина, осонгина ишдек кўринади. Лекин тажрибаси ва инженер-техник ходимлари жуда кам бўлган мамлакатда бу — ғоят улкан иш ҳисобланади.

Ҳиндистон ҳукумати бу заводларни қуришда ёрдам сўраб рокенструкция ва ривожланиш халқаро банкига мурожаат қилди. Лекин банк раҳбарларидан садо чиқмади. АҚШ ва Англия ҳам қарз беришдан бош тортди. 1953 йилдан 1955 йилгача судралган музокаралар натижасида Ғарбий Германиядаги Крупп концерни Рўркелда металлургия заводи қуришга розилик берди. Шу йилнинг февралида Совет ҳукумати билан Бхилаида металлургия заводи қуриш ҳақида бир битимга келинди. Шундан кейин Англия компаниялари оёғи куйган товуқдек типирчилаб қолди. Улар ўзлари ялиниб-ёлвориб Дургапурда металлургия заводи қуриш ҳуқуқини олдилар.

Инсофсизликни қаранг, Ҳиндистон қонини асрлар бўйи зулукдек сўриб келган инглизлар бу сафар ҳам уни юлқимоқчи, чўмичда қоқмоқчи бўлишипти. Совет Иттифоқи 2,5 процент фойда олиш шарти билан қарз берса, инглизлар бундан икки баравар кўп фойда беришни талаб қилишипти. Ғарбий германиялиқлар 12 процент фойда сўрашипти. Энди Ҳиндистон оч бўриларга ем бўлмади. Уларнинг берадиган қарзидан воз кечди.

«Индия Пресс» агентлигининг директори Никхиль Чакровартининг айтишича, Бхилаида совет кишилари ҳиндлар билан ғоят яхши, акаукаларча муносабат ўрнатганлар. Бу ерда ҳиндлар металлургия илмини қунт билан ўрганмоқдалар. 500 дан ортиқ ҳинд ишчилари ва мутахассислари Совет Иттифоқидаги заводларда ишлаб чиқариш практикасида бўлдилар. СССР нинг 400 дан ортиқ корхонаси Бхилаига керакли ҳамма асбоб-ускуналарни вақтида тайёрлаб берди.

Ўша агентликнинг директори яна бундай деб ёзади: Мамлакатимизда инглизлар ҳокимлик қилган замонлардан бери «оқ соҳиб» деган сўзни оддий ҳиндлар нафрат ва адоват билан тилга олар эдилар. Социалистик мамлакатдан келган оқ соҳиблар ҳиндларга жуда ёқиб қолди. Чунки улар янги Ҳиндистонга ҳурмат ва яхши туйғулар билан боқмоқдалар. Совет кишиларининг ҳиндлар муҳаббатини қозонган хислатлари бугина эмас.

Бхилаи заводи қурилиши Рўркелдагидан бир йил кейин бошланиб, ундан анча аввал ишга тушди. Иш кўрсаткичларига бир назар ташланг: Ғарбий Германия мутхассислари қанчалик кучанмасин, Рўркел заводи проектда белгиланган чўяннинг учдан икки қисмини зўрбазўр чиқараётир. Бхилаи заводи эса совет корхоналари суръати билан ишлаб, проектда кўрсатилганидан анча кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Ҳозир Бхилаи заводи чўян, пўлат ва прокат, электр қуввати, кокс, олтингугурт кислотаси, смола ва қишлоқ хўжалиги учун ўғит ишлаб бермоқда.

Бу уч заводни қуриб битказишга сарфланган маблағ ўртасидаги катта фарқ ҳаммани ҳайратга солди. Рўркелда Ғарбий Германия концерни қурган завод Бхилаида Совет Иттифоқи қурган заводдан салқам 400 миллион рупий, Дургапурда инглизлар қурган завод эса 65 миллион рупий қимматга тушибди.

Бхилаи заводини қуришда совет мутахассисларининг ишига Ҳиндистон Республикаси президенти Р. Прасад ва Бош министри Ж. Неру юксак баҳо бердилар.

Ҳинд халқи қалбининг энг нозик, энг чуқур еридан чиқадиган «Ҳинди, руси — бхай, бхай» шиори энди яна ҳам кучлироқ жаранг ламоқда.

Собит ТОИРОВ.

Деҳли—Тошкент.

26 ЯНВАРЬ

Аҳмад АББОС

(Ҳинд ёзувчиси)

26 январь Ҳиндистон тарихида буюк воқеа юз берган сана. Бундан роса 23 йил муқаддам худди шу куни ҳинд халқи она ватанини империалистлар зулмидан халос этишга аҳд қилган эди. Бундан ўн йил илгари, яъни 1950 йил 26 январда мустақил Ҳиндистон Республикаси эълон қилинди. Ана шундан бери бу кун ҳинд халқининг қувончли миллий байрами сифатида нишонланади.

26 январь кечқурун ҳамма жамоат ва уй-жой биноларида ранг-баранг чироқлар ёқилади. Кундузи шаҳар кўчалари кишиларга тўлиб кетади, майдонларда ашула ва музика садолари янграйди, ҳамма ерда шоду-ҳуррамлик. Ҳиндистон чиндан ҳам «мўъжизалар мамлакати»га айланади.

Ҳиндистон пойтахти Деҳлида зўр тантанали намойиш ўтказилади. Намойишни чиройли қилиб ясатилган филлар бошлаб беради. Улар кетидан ҳарбий қисмлар, студентлар ва мактаб ўқувчилари колоннаси, рақкосалар гуруҳи ҳамда спортчилар борадилар. Юк машиналарида турли тарихий воқеаларни ва ҳинд халқининг ҳозирги ҳаётини акс эттирувчи макетлар, шиорлар баланд кўтариб ўтилади. Айниқса янги қурилишларга бағишланган макетлар кўп бўлади.

Осмонда бир саф бўлиб республика ҳарбий-ҳаво кучларининг реактив самолётлари учиб ўтадилар. Самолётларни ҳинд учувчилари бошқарадилар. Бу — империалистларнинг «ҳиндлар самолётларни бошқаришга қобилиятсиздирлар» деган туҳматларига зарбадир.

Республиканинг ўн йиллигини бу йил одатдан ташқари тантанали-роқ нишонламоқдамиз. Чунки, Деҳлида ўтказиладиган байрам тантаналарида азиз, иззатли меҳмон — СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари, Совет ҳукуматининг вакиллари ҳозир бўладилар.

Бундай тарихий кунда ҳинд халқи ва унинг чет эллардаги дўстлари кейинги ўн йил ичида қилинган ишларга яна бир назар ташлайдилар. Баъзи бирларимиз социализм томон жуда секин силжимоқдамиз, деб ҳисобласак ҳам бироқ кўпгина ютуқларга эришганлигимизни эътироф қилишимиз лозим. Муваффақиятлар далили сифатида мисоллар келтираман.

1947 йилда Ҳиндистон саноати шу даражада қолоқ эдики, ҳатто велосипед, тикув машиналарини ҳам ишлаб чиқаролмас эди. Эндиликда мамлакатимизда самолётлар, денгиз кемалари, автомобиллар, вагонлар, умуман илгари четдан келтириладиган оғир саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда.

1947 йилда Ҳиндистонда фақат битта кичик металлургия заводи бўлиб, у ҳам бир кишининг хусусий мулки эди. Ҳозир республикада тўртта йирик металлургия заводи бор. Булардан энг катта ва энг яхшисини совет мутахассислари қурган. Минглаб ҳинд инженерлари ва техниклари Совет Иттифоқи каби тараққий этган мамлакатларда ишлаб чиқариш тажрибасини ўтадилар ва ўтамоқдалар, ўз маҳоратларини, билимларини оширмоқдалар.

Ҳиндистоннинг узоқни кўрувчи раҳбарлари ва айниқса бош министр Жавоҳарлал Неру тинчлик ва тинч-тотув яшаш принципларига асосланган мустақил ташқи сиёсат юргизмоқдалар. Бундай сиёсат туфайли тинчликсевар ҳинд халқи жуда кўп дўст орттирди. Булар ичида энг содиқ ва вафодор дўстимиз албатта Совет Иттифоқидир. Совет-ҳинд дўстлиги кун сайин ривожланиб бораётгани иқтисодий ва маданий ҳамкорликда ўз ифодасини топмоқда. Совет ҳукумати раҳбарларининг Ҳиндистонда бўлишлари ва келаси ойда Совет Ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Ҳиндистонга ташрифи икки улуғ халқ ўртасидаги дўстликнинг янада илдиз отиб, мустаҳкамланишига хизмат қилади.

Бугун, улуғ айём кунида биз ва дўстларимиз Ҳиндистоннинг тараққий қилишини, совет-ҳинд алоқаларининг янада ривож топишини тилаймиз. Ўз тилагимизга эришиш учун зўр ғайрат билан ишлаймиз.

К. А. Аббос

Дўстлашдилар.

А. Палехов фотоэтюди.

ПОЛЬША БИРЛАШГАН ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ВАРШАВА, 23 январь. (ТАСС). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг IV пленуми кеча ўз ишини тамомлади.

Кун тартибининг ташкилий масалаларга доир навбатдаги моддаси юзасидан пленум якдиллик билан қуйидаги қарорларни қабул қилди:

Пленум Е. Моравскийнинг Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси составидан ва секретариати составидан чиқишига розилик билдирди.

Пленум Э.Охаб ва Р. Стшелецкийни Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети секретариати составига сайлади.

Пленум Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат М. Маженцни Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети составига киритди.

ЖАЗОИРДА ҚАМАЛ ҲОЛАТИ

ПАРИЖ, 24 январь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Жазоирдан хабар беради: Жазоирдаги француз қуролли кучларининг бош қўмондони генерал Шалнинг буйруғи билан Жазоирда қамал ҳолати эълон қилинди.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

▲ Яқинда И. В. Сталин номли тўқимачилик комбинати маданият саройида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг конференцияси бўлди. Бунда комбинат йигирув фабрикасининг тўқувчиси Л. А. Светашова ва читга гул босиш фабрикасининг ишчиси Ю. А. Буров йиғилганларга ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар.

▲ Улуғ рус ёзувчиси Антон Павлович Чехов туғилганига 100 йил тўлиши муносабати билан бўладиган юбилей яқинлашаётир «Октябрь революцияси» номли завод клубидаги кутубхона ходимлари бу кунга муносиб тайёрланмоқдалар. Чеховнинг катта портрети ва унинг асарлари, Чехов ҳақида ёзилган китоблар, унинг Қримдаги музей уйида сақланаётган расмлар билан тўлган фото виставка кутубхонага келувчиларни жуда қизиқтирмоқда.

ХРОНИКА

СССР Министрлар Совети ўртоқ Яков Александрович Маликни СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари қилиб тайинлади.

ПРАВДА ВОСТОКА

«Яхши ишга кенг йўл!» сарлавҳали бош мақолада Чирчиқ кимёгарларининг ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашда мактаб ва оилага ёрдам кўрсатиш юзасидан бошлаган ажойиб ташаббуслари кўрсатилади. Газетада М. Мирзаевнинг республикада боғ ва токчиликни кенгайтириш истиқболлари тўғрисидаги мақоласи, А. П. Чехов юбилейи муносабати билан ёзувчи яшаган Москва яқинидаги Мелихово қишлоғидан ёзилган репортаж босилган. Учинчи бет Ҳиндистон Республикасининг ўн йиллигига бағишланган.

БУГУН ТЕЛЕВИЗОРДА

18.30 — Озарбайжон адабиёти ва санъати кечаси. 20.00 — Ҳиндистон Республикасининг ўн йиллиги муносабати билан Ҳамза номли театрдан «Ганг дарёсининг қизи» спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтларида сўнгги ахборот ва қишлоқ хўжалик темаларида эшиттириш.

Редактор И. РАҲИМОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/I да Алишер Навоий.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/I да Севилья сартароши, 27/I да Орзу.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/I да Ошиқ Ғариб.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 27/I да Пахта байрамига бағишланган парад-пролог. «Айиқлар цирки» гастролининг давоми.

КИНО

Келин-куёв қиссаси — «ВАТАН», «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бирга бўлганимиздагина — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Кўприкдаги одамлар — «ИСКРА» (кеч соат 10-20 минутда).

Разведкачининг жасорати (эрталаб соат 10 да). Ворис (кеч 5 да). Биринчи севги қўшиғи (кеч соат 10-20 минутда) — НАВОИЙ номли.

Оталар мактаби — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 10 яримда)

Она меҳри — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3 да).

Танишув — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 5 да).

Униси бўлмаса, буниси — «СПУТНИК» (кеч соат 7 яримда).

Америка совет балетини олқишлайди (кундуз соат 12 да), Сукунат оламида (кундуз соат 1 ярим, 3, 4 ярим ва кеч 9 да) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

26 январдан 3 февралгача

Озарбайжон давлат эстрада оркестрининг ГАСТРОЛЛАРИ

Бадиий раҳбари — композитор Рауф Гажиев.

Қатнашувчи солистлар: Гавриил Нажаров ва Михаил Шаров (юмор, сатира конферанс). Алексей Виницкий (совет ва чет эл қўшиқлари), Евгения Дэвис (лирик ва жанр қўшиқлари). Михаил Виницкий (жанр ва тироль қўшиқлари). Октай Оғаев (эстрада қўшиқлари), Ноила Назирова, Камол Дадашев, Рафи Асадуллаев, Али Зайналов (халқ ва классик рақслари) ва бошқалар.

Кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар ҳар куни Концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан ва район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилмоқда. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

29, 30, 31 январда

Ўзбекистон эстрада санъати усталарининг концертлари

Концертда: Ўзбекистон халқ ҳофизи Маъмуржон Узоқов. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Муҳаммаджон Мирзаев ва Рушель Мордухаев, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист Равшангул Илохунова, солистлардан Жумангзар Бекжонов, Фахриддин Умаров Тўхта Рисметова, Нина Гайер, Насрулла Ёқубов, Ҳалил Абдуллаев, Зумрат Ҳожиева, Холисхон Узоқова, Шермат Холмуҳамедов ва Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

1960 йил 15 февраль кундуз соат 1—25 минутда. Тошкент тўқимачилик институтининг илмий совети мажлисида (Виборгская кўча, 5-уй, 49-аудитория)

К. М. ҚОБИЛЖОНОВ

техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Пахта саноати учун оғир жисмлар ажратувчи машинанинг ишини текшириш ва рационал конструкциясини танлаш» деган темада

диссертация ёқлайди

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

Январь ойидан бошлаб

авиапочта тарифлари камайтирилди

Оғирлиги 20 граммгача бўлган оддий авиахатларнинг тарифи 1 сўмдан 60 тийингача, оғирлиги 50 граммгача бўлган бандеролники — 1 сўм 90 тийиндан 1 сўмгача, посилка юбориш ҳақи — қарийб икки баравар камайтирилган.

10 килограммлик посилкани Тошкентдан, масалан, Свердловскка поездда етказиш ҳақи 21 сўм 28 тийин турса, самолётда — 24 сўмдир. Лекин бу посилкани поездда етказиш учун 83 соату 33 минут талаб қилинса, самолёт 2 соату 35 минутда етказиб беради.

Авиапочтадан фойдаланинг!

ТОШКЕНТ РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА

меҳнат ва иш ҳақи инженери керак

Адрес: Тошкент-44, Венгерская кўча, 29-уй. Телефон — 50-906, 50-921, 50-943.

«Правда Востока» кўчаси, 10-уйда турувчи Сайфиддин Йўлдошевнинг Ўзбекистон кўчаси, 15-уйда турувчи Тўхта Йўлдошевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 7-участка халқ судида кўрилади

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: партия турмуши ва маҳаллий матбуот — 27604 Пропаганда ва чет эл ҳаёти — 31226. Совет қурилиши — 27604. Қишлоқ хўжалиги — 34455, Саноат — 34524, Адабиёт ва санъат — 32036, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524. Маҳаллий ахборот — 34780, Оммавий ишлар ва хатлар — 39005. Секретариат — 33469, 32347. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 36334, 33262.

Р. 02537. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А — № 21.